V... —

VILNIS

This Issue Consists of Two Parts
PART ONE

VOLUME XXIII, NO. 202. KETVIRTADIENIS, RUGPIŪČIO (AUG.) 27, 1942 M. 3116 SO. HALSTED ST., CHICAGO, ILL. TEL.: VICTORY 1455. KAINA TRYS CENTAI.

KASDIENĄ...

Laikosi 281 Laivas Pro-Naciniai Kunigai Apie Aviaciją

—Rusai laikosi vieni laukdami žiemos talkos,—rašo iš Maskvos Ben Robertson.

Rusai stengiasi laikytis, bet jiems labai sunku, Stalingradui gręsia pavojus.

Londonas kalba apie "triuškinantį smūgį naciams. Sako, gen. Marshall vadovaus aliantų armijai.

Kalbama apie kokį tai slaptą pabūklą.

Bet kada bus smogta? Kad nebūtų pervėlu, kaip daugel sykių jau buvo.

Generolas Dietmar, Hitlerio štabo narys, įspėja vokiečius, per Berlyno radiją tikėtis Sovietų kontr-atakos Voronežo fronte, kad priversti juos trauktis iš Kaukazo ir nuo Stalingrado.

Jei naciai būtų užatakuoti iš vakarų, tokia SSSR kontrataka būtų padaryta.

Japonija jau netekus 281 laivo.

Londono laikraštis "Star" sako, jog Japonija pralaimėjo laivyno viršenybę Pacifike.

Prie Solomon salų tebeina dideli mūšiai, bet japonai nelaimės.

Kunigas Kurt Molzahn pasmerktas 10 metų kalėjimo už veikimą nacių naudai.

Chicagoje valdžia tyrinėja keturis "kunigužius" dėl nacių propagandos.

Kunigo Coughlino laikraštis sulaikytas irgi už nacių propagandą.

Jei tie kunigai manė, kad Dievas jiems padės nacių propagandą skleisti, tai jie apsigavo.

Stebėtina, kad Vokietijoj Hitleris smaugia tikinčiuosius, persekioja bažnyčias, o Amerikoj randasi kunigų, kurie dirba jo naudai.

Ir lietuvių kunigų yra uoliai skleidžiančių nacių propagandą.

Vienu tarpu 40 Sovietų bomberių atakavo Helsinkį, 300 anglų bomberių atakavo Frankfurtą ir Wiesbadeną ir būrys Amerikos bomberių atakavo kelis punktus okupuotoj Francūzijoj.

Jungtinės Tautos stiprėja

Prezidento Roosevelto kai kurie artimi draugai, sako, ragina jį padėti Indijos problemą išrišti. Siūloma Jungtinių Valstijų, Sovietų Sąjungos ir Kinijos tarpininkavimas suderinimui Britanijos ir Indijos reikalų.

Indija Jungtinių Tautų fronte būtų milžiniška jėga kare prieš ašį.

Amerikos Darbo Partija New Yorke pastatė kandidatą gubernatoriaus vietai. Republikonai pastatė savo kandidatu Thomas Dewey. Aišku. demokratų kandidatas Bennett mažai progos turįs laimėti.

Mr. Farley "laimėjo prieš Rooseveltą," bet demokratų partija gali pralaimėti valstiją dėl jo užsispyrimo.

V. Andrulis.

DAR ŠEŠI JAPONIJOS LAIVAI APDAUŽYTI

Vokiečių Armija Jau Arti Stalingrado, Bombarduoja Jį Iš Oro

Aliantai Ruošia Triuškinantį Smugį Priešui, Kad Padėti Sovietams; Gen. Marshall Vadovausiąs Invazijos Armijai

Turį Kokį Slaptą Įnagį

MASKVA, rugp. 26.—Dvi vokiečių armijos kolumnos jau arti Stalingrado. Jos siekiasi viena į Abganervo, į pietus nuo Stalingrado, kita į Kachalino, šiaurėj nuo to miesto. Matyti norima apsupti miestas.

Nacių nerianti bomberiai atakuoja miestą iš oro.

Sovietų mechanizuota armija eina sutikti priešą, siekdamosi atmušti vieną jo kolumną, neleisti jai užeiti į rytus Stalingradui.

Pirmesniam susirėmime prie Stalingrado išmušta 1,350 vokiečių, numušta 92 orlaivių ir sudaužyta 53 tankos, bet priešas grūda vis naujas jėgas, vis briaunasi artyn miesto.

Raudonoji Žvaigždė, armijos laikraštis, sako, jog mūšiai pietiniame fronte jėjo į naują fazę. Daugelis tame mato vilties. Matoma, kad bus mesta dideli Sovietų rezervai mūšin, sulaikymui ir sumušimui priešo.

Kaukazo fronte naciai sakoma jau pasiekė kalnų aukštas vietas ir čia jie sulaikomi, nes susidaro naturalūs barjerai, sunkūs pereiti, kucnet juose yra stipri armija.

LONDONAS, rugp. 26.—Gen. G. M Barnes, Amerikos armijos čionai, pareiškė, jog ir Amerika ir Anglija gamina slaptą įnagį, kuris dideliai nustebins vokiečius

Kokis tas įrankis nesakoma.

Anglijos ir Amerikos armijos taipgi rengiasi smogti vokiečius taip, kad smūgis būtų triuškinantis. Tatai palengvins Sovietams smogti priešą savo fronte.

Kalbama, jog komandantas invazinės armijos — amerikiečių, kanadiečių ir anglų — būsiąs gen. George Marshall, Jungtinių Valstijų štabo viršyla.

Churchillio sugryžimas ir tuojau kabineto šaukimas taipgi duoda manyti, kad kas nors būsią daroma tuojau.

Sovietai Turi Vilties

Amerikos atstovybės galva, W. Averell Harriman, sugryžęs į Londoną pareiškė, kad nežiūrint nepasisekimų pietiniame fronte Sovietų žmonės ir valdžia turi viltis atsilaikyti.

Maskvoje žmonės rodos gerai apsirengę ir pavalgę. nors maisto klausimas nėra lengvas.

Kunigas Nacių Agentas Gavo 10 Metų Kalėjimo

HARTFORD, Conn., rugp. 26. Kunigas Kurt E. B. Molzahn, Philadelphijos liuteronų bažnyčios, pasmerktas 10 metų kalėjiman kaip nacių agentas.

Teisėjas J. J. Smith pareiškė, jog Molzahno dalyvavimas suokalbyje prieš Jungtines Valstijas bent dalinai įrodytas, dėlto jis turi būti baudžiamas.

Pirmiausia nuteista 5 metam kalėjiman rusų fašistų lyderis Vonsiackis, taipgi nacių lyderis Gerhard Kunze ir chicagietis nacių lyderis Dr. Willumeit gavo 5 metus.

Visi jie kaltinti tuo patim prasižengimu.

Anglų Aviacija Bombardavo Olandiją

Dienos Metu Pravesta Atakos ant Priešo Laivų

LONDONAS, rugp. 26.—Anglijos aviacija bombardavo Olandijos pakraščius dienos metu. Ypatingai taikyta kur tik yra priešo laivų.

Du laivai vokiečių konvojaus bombų smogti netoli Frisian salų.

Biscay įlankos portai irgi bombarduota.

Vienas anglų bomberis negryžęs iš atakų.

Vokiečių radijas skelbė, jog naciai bombardavę Anglijos pakraščius.

RUSAI PRADĖJO NAUJĄ OFENSYVĄ, NUSTUMĖ NACIUS 25 MYLIAS

MASKVA, rugp. 26.—Raudonoji Armija skelbia, jog pradėjus kontr-ofensyvą į vakarus ir šiaurvakarius nuo Maskvos ir nustūmė vokiečius 25 iki 30 mylių atgal.

Sovietų pranešimas sako, jog prie Rževo įvyko didėli mūšiai, kur krito 45,000 vokiečių.

Gen. Žukovo armija atstūmus vokiečius atgal ir užėmus 610 kaimų ir miestelių.

Užimta miestelis Zubtsov ir suimta daug ginklų ir amunicijos.

Kalinino fronte, apie 95 mylias nuo Maskvos,taipjau vokiečiai stumiami atgal.

(Apie mūšius tame fronte kelis sykius pranešė vokiečiai, taipgi ir Berlyno radijas, bet Sovietų daviniai pirmą sykį apie tai paduoda.)

OKMULGEE, Okla.—W. B. Pine, kandidatas į senatą republikonų tikietu, numirė besirengdamas rinkimų kampanijai. Jo oponentas Josh Lee, rooseveltinis demokratas, pasilieka be opozicijos.

Nužudė 400 Lietuvių Už Du Nacius

LONDONAS, rugp. 26.—Vokiečių laikraštis Lietuvoje "Kaunas Zeitung" gautas Šveicarijoj skelbia, jog Lietuvoje nužudyta 400 žmonių keršto už nudėjimą dviejų nacių.

10,000 ŽMONIŲ GYVENA LAUKE, MIESTAS SUGRIAUTAS

LIMA, Peru.—Veik visas Nazoa miestas, iš 10,000 gyventojų, turi gyventi atviram ore, nes žemės drebėjimas sugriovė kuone visus namus ir beliko pastogės.

Buvusi Nacių Kalėme Pasakoja Apie Baisų Terorą

WASHINGTON, rugp. 26. — Ruth Mitchell, generolo Mitchell sesuo, kuri išbuvo 11 mėnesių nacių kalėjime, sako, kad jokia propaganda apie nacių terorą nebus perdidelė. Tas teroras yra baisesnis, negu bandoma nupiešti.

Mitchell buvo nacių suimta Jugoslavijoj, kur ji pagelbėjo žmonėms kovoj prieš nacius.

Indijoj Riaušės Tebesikartoja, Dar 8 Žmonės Užmušta

AHMEDBAD, rugp. 26.—8 žmonės užmušti ir kiti 8 sužeisti demonstracijose prieš Britaniją Dorakhour ir Sahjanwan distriktuose.

Policija ėmė šaudyti demonstrantus, kurie norėję uždegti paštų.

Areštuota 23 demonstrantai.

Amerikos Kareivių Yra Spitzbergen Salose

STOCKHOLMAS, rugp. 26.—Nepatvirtinti daviniai čia sako, jog Spitzbergen salose yra Amerikos ir Sovietų Sąjungos armijos, ten įsteigta jų bazės. Jos turį susisiekimą su Murmansku ir Islandija.

Reikalauja Teismo Priversti Gelžkeliečių Konvenciją

CLEVELAND, Ohio, rugp. 26.—W. S. Ross reikalauja teismo priversti Gelžkeliečių Brolijos viršininkus laikyti konvenciją, kuri būk norima atidėti tuo tikslu, kad viršininkai ilgiau tarnybose pasilaikytų.

Užpuolė Žydų Įstaigą, Pasigrobė Rekordus

BUENOS AIRES, Argentina, rugp. 26.—Trys ginkluoti piktadariai užpuolė raštinę Žydų Kultūrinės Sąjungos ir nuveikę tris narius, sužeidę moteriškę, pasigrobę narių vardus ir kitus rekordus paspruko.

Fašistų Partijos Buveinė Išsprogdinta

VICHY, rugp. 26.—Jau antra buveinė fašistų partijos, kuriai vadovauja Jacques Doriot, išsprogdinta Paryžiuje. Kiek pirmiau tos paatijos buveinė irgi išsprogdinta.

Doriot vadina savo fašistinę partiją Francūzų liaudies partija."

Gestapo Nužudė Šimtą Žmonių Okupuotose Šalyse

LONDONAS, rugp. 26.—Bėgiu 48 valandų nacių gestapo (slaptoji policija) nudėjo dar 100 patriotų, kovojančių prieš okupantų vergiją.

Nužudyta 58 čekai, sekėjai Dr. Benešo, taipgi 25 kiti nudėta.

Penki lenkai nužudyta.

Graikų nudėta 15.

Prie to, 300 norvegų uždaryti į koncentracijos kempes; 260 jų už minėjimą karaliaus varduvių dienos.

Jugoslavijoj partizanai vėl ima smarkiau veikti prieš nacius ir jų įrankius.

Ašies Laivas Viduržemio Juroje Apdaužytas

CAIRO, Egiptas, rugp. 26. — Anglijos orlaiviai bombardavo ir sužalojo ašies transportinį laivą Viduržemio jūroj, netoli Egipto-Libijos pakraščio.

Egipto fronte esama ramu.

McKeough Atakuoja Republikonų Platformą Illinojuje

MARSHALL, Ill., rugp. 26.—Raymond S. McKeough, demokratų kandidatas į senatorius užatakavo republikonų, Illinois valstijos, priimtą platformą, kuri ne karo laimėjimą stato pirmoje vietoje, bet "nesiliaujančią taiką."

Aliejaus Darbininkų Streikas už Daugiau Mokesčio

EAST CHICAGO, Ind., rugp. 26.—2,500 aliejaus įmonių darbininkų, CIO unijos narių, paskelbė streiką reikalaudami 10 centų į valandą algų pakėlimo.

Derybos ėjo per kelis mėnesius, bet kompanija nesutikus algų pakelti.

10 ŽMONIŲ SUŽEISTA BUSO NELAIMĖJĖ

COLDWATER, Mich.—Sugedus buso kėravojimo ratui, busas atsimušė į medį ir 10 jo pasažierių sužeista. Sunkiai sužeista Marjorie Reese, 15 metų.

QUINCY, Mass.—Fore River laivų įmonė pabudavojo naują karo laivą, kreiserį, vardu "Boston." Tai šeštas laivas tuo vardu čia pabudavota nuo revoliucinio karo laikų.

Didelis Laivynų Susirėmimas prie Solomon Salų Dar Tebeina

Aliantų Lakunai Nusviedė Aštuonis Tonus Bombų į Japonijos Bazes; Nauja Marinų Armija Paruošta Pacifikui

WASHINGTON, D. C., rugp. 26.—Prie Solomon salų dideliame laivynų ir aviacijos mūšyje, du Japonijos naikintojai ir keturi kiti laivai sužaloti Amerikos aviacijos.

Mūšiai tebeina, bet priešas rodos jau silpnėja. Viena dalis priešo laivyno iš mūšio atsitraukus.

Japonijos naikintojas, kuris bandė bombarduoti Guadalcanal apdaužytas mūsų lakūnų.

Po geroko susirėmimo priešo jėgos apleidę Guadalcanal sritį.

Nors dar peranksti spręsti mūšio pasekmės, bet jau ir dabar priešas kaip sušlubavo.

Aviacijos Mūšiai

Sulyg Pranešimų, vakar priešo aviacijos 17 orlaivių atakavo Guadalcanal bazes. Mūsų aviacija puolė priešą. Mūšyje nudaužta 7 priešo bomberiai ir 5 kautynių orlaiviai.

Japonai stengiasi prasiveržti į pietus Solomon salyno. Prie New Guinea salų japonai bombardavo aliantų konvojų, bet atmušti.

MELBOURNE, Australija, rugp. 26.—Aliantų lakūnai pravedė didelę ataką prieš japonus, nusviedė aštuonis tonus bombų į priešo bazes ant New Britain salos.

Atakuota ir kitos bazės 2,000 mylių fronte ir uždegta 13 orlaivių, užkluptų ant žemės, smogta vienas šarvuotlaivis ir sužalota du transporto laivai.

Po aviacijos atakų gaisrai buvo galima matyti net per 40 mylių tolio.

Dviejose atakose ant japonų pozicijos Buna, šiaurinėj New Guinea, daug Japonijos orlaivių sudaužyta.

WASHINGTONAS.—Jungtinių Valstijų marinų būriai, specialiai lavinti susirėmimui su priešu visai arti susiėjus, smarkiai veikia Pacifike. Tai armija lavinta išsėdimui į salas, susidūrimui su priešu krūtine į krūtinę.

Tie marinai darys puldinėjimus ant priešo bazių salose.

Dewey Atmeta Fish Kandidaturą

SARATOGA, N. Y., rugp. 26.—Buvęs prokuroras Thomas Dewey, nominuotas kandidatu gubernatoriaus vietai New Yorko valstijoj, pareiškė, kad jis priešingas Hamilton Fish kandidatavimui į kongresą.

(Fish turėjo ryšio su nacių agentu George Sylvester Viereck. Fisho sekretorius Hill nuteistas dviem metams kalėjimo už nacinę propagandą).

ĮSTEIGS KARO NELAISVIAM KEMPĘ COLORADOJE

TRINIDAD, Col. — Federalė valdžia nori prie šio miestuko įsteigti karo nelaisviams kempę. Laukiama iki Karo Departmentas nuspręs.

Kinai Atėmė Dar Tris Miestus

Pasirengę Atakuoti Nanchang, Svarbų Kiangsi Miestą

CHUNGKING, rugp. 26.—Kinų armija atėmė dar tris miestus iš japonų ir jau pasiruošus atakuoti Nanchangą, kur 50,000 japonų armijos turį įsakymą "laimėti ar mirti."

Kinai į trumpą laiką jau atėmė iš japonų apie 16 miestų, tarp jų svarbų Tsingtien, Fu upės portą.

Kinai taipgi pasiekę Lishui bazę, iš kur būsią lengva bombarduoti Japoniją. Lishui priemiesčiuose japonai smarkiai sumušti.

Linchwane kinų partizanai terioja japonus.

WLB ĮSAKĖ PAKELTI ALGAS VIRŠ 250,000 PLIENO DARBININKŲ

Turės Sumokėti $3,000,000 Užlikto Mokesčio Taipjau

WASHINGTON, D.C., rugp. 26.—Daugiau 250,000 darbininkų Carnegie Illinois Steel korporacijos, Chicagoj, Gary ir Joliet, gaus pakėlimą algų penkis centus ir pusę į valandą.

Kompanija taipgi turės sumokėti apie $3,000,000 sumą darbininkams algų, kurias turėjo pakelti, bet iki šiol to nepadarė.

Tokį įsakymą davė kompanijai War Labor Boardas.

WLB taipgi pripažino CIO unijos reikalavimą atitraukti unijai duokles iš darbininkų mokesčio, įvesti taip vadinamą "čekof-sistemą".

Įsakymas paliečia taipgi ir American Steel and Wire kompaniją, Waukegan, Ill.

Šios kompanijos yra dalimi U. S. Steel korporacijos, kurios viršylos sako kovosią prieš tokį patvarkymą.

Kiek laiko atgal panašias sąlygas WLB įsakė taip vadinamom "Little Steel" kompanijoms, kurios nepriklauso didžiajai plieno korporacijai.

Dabar bus paprasto darbininko alga plieno įmonėse apie 78 centai į valandą.

Nutarimas WLB buvęs vienbalsis.

"VILNIS"
(THE SURGE)
LITHUANIAN PEOPLE'S DAILY
Published daily except Sunday, and on every Thursday together with the regular edition is included an English Section, by the Workers Publishing Association, Inc. Subscription rates in United States, Canada and South America one year $6.00, six months $3.25. Chicago $8.00, six months $4.25, foreign countries $8.00, six months $4.50. Subscription rates for the Thursday edition, including the English Section, in Chicago 1 year 2.50, ½ year $1.50, outside of Chicago, 1 year $2.00, ½ year $1.25.

Advertising rates on application
3116 South Halsted Street, Chicago, Ill.
PHONE, VICTORY 1455

Entered as second class matter September 28, 1926, at Post Office at Chicago, Illinois, under the Act of March 3, 1879.

Karo Produkcijos Taryba

Su Karo Produkcijos Taryba, kurios priešakyje stovi Donald Nelson, ne viskas tvarkoj. Karinės produkcijos procese pasireiškia perdaug sukliuvimų, stoka planingumo ir perdaug biurokratizmo.

Viena iš pamatinių priežasčių tos liūdnos padėties yra tas faktas, kad karo Produkcijos Taryboj nėra organizuoto darbo atstovų. Produkcijos kontroliavimo aparate yra daug biurokratiškų bezmėnų, dirbančių už "dolerį į metus," bet padarančių žolos už milionus.

Šiuo tarpu Washingtone konferuoja CIO ir Darb oFederacijos atstovai. Jiestato reikalavimą, kad Karo Produkcijos Taryba būtų reorganizuota, įvedant jon CIO ir ADF atstovus. **Darbo reprezentacija Karo Produkcijos Taryboj yra būtinai reikalinga.**

Produkcijos Taryboj, kaip ir visame produkcijos kontraliavimo aparate, reikia kuo daugiausia žmonių, kurie nesivaduoja pasipelnymo motyvais ir bizniškais sumetimais, kaip tai buvo taikos metu.

CIO ir ADF tastovų konferencijoj dalyvavo Karo Produkcijos Tarybos vicepirmininkas Wm. Batt. Konferencijoj jis pasakė labai aročgantišką kalbą, nukreiptą prieš organizuoto darbo reikalavimus.

Savo kalba jis tik papylė alyvos į degančią ugnį. Gerai tiek, kad ant rytojaus patsai Donald Nelson jau kalbėjo daug žmoniškiau, prižadėdamas skaityties su organizuoto darbo balsu. Jis, matomai, supranta, kad visame karo tarybos aparate reikia nustatyti naujas gaires.

Darbininkai, kurie industriniam fronte yra pirmaujanti žmonės, geriau mato, giliau mato, kame sukliuvimų priežastys ir kaip sutvarkyti karinę industriją, kad ji dirbtų pilnais garais. Konservatyviški senos rutinos metodai turi būti pakeisti naujais metodais. Donald Nelson prašė ADF ir CIO konferencijos dalyvius nuskirti komitetą, su kuriuo jis aptars visą gamybos administraciją ir visa tai, kas yra taisytina. Konferencija su tuo sutiko. Konferencija pagamino aštuonių punktų programą, kuriame nustatyta pamatiniai dėsniai kaip ir kas turi būti pakeista karo gamyboj.

Visame karo produkcijos procese ir ji kontroliuojančiose įstaigose reikia daug daugiau inciatyvos, drausmingumo, planingumo.

Tūli Kunigai

Hartford, Conn., dešimčiai metų kalėjiman nuteistas liuteronų kunigas Kurt E. Malzahn. Jis nuteistas kaipo konspiratorius, kaipo Ašies taklkininkas, padėjęs fašistams išdavimu karinių sekretų.

Chicagoj Grand Jury, tyrinėjanti išdavikišką veiklą, užčiuopė pėdsakus tūlų dvasiškių, kurie, čia sukūrė "episkopalų-evangelikų bažnyčią." Ieškoma "vyskūpo" F. S. Brown'o, ieškoma tūlų kitų dvasiškių.

Reikia tikėties, kad iš valdžios tinklo neišlys nei vienas, kuris prasikalto valstybei ir šalies apgynimui.

Keista tik tas, kad ligi šiol dar nepaimtas už pakarpos kun. Coughlinas ir jo pasekėjai.

Ar kun. Coughlin yra nepaliečiamas? Kas tie įtakingi asmenys, kurie rūpinasi jo nepaliečiamybe?

Niekas nemeta dėmės ant visų kunigų, ar jų didžiumos, ar ant bent kiek žymesnės grupės.

Bet išdavikiškai nusiteikusiems asmenims turi būti taikomas vienodas teisingumo mastas—dvasiškiai jie ar ne dvasiškiai.

Kova Prieš Infliaciją

Jei kongreso reakcininkai nebūtų susabotažavę prezidento Roosevelto programą prieš infliaciją, tas pavojus būtų buvęs sulikviduotas. Kaip dabar dalykai stovi, pavojus žymiai padidėjo. Štai kadėl prez. Rooseveltas ruošiasi prabilti į Amerikos žmones ir kongresą su nauju pareiškimu, nukreiptu prieš tą žymiai padidėjusį pavojų.

Kaip kovot su pragyvenimo pabrangimu? Maistas ir kiti pragyveninmo reikmenys tolydžio brangsta ir brangsta. Kainų administravimo aparatas rodo vis mažiau efektyvės veiklos, nes tą aparatą slopina gerai užalieiuota reakcininkų mašina. Su kainų luboms farmų produktams dalykai labai prasti. Be nustatymo lubų nebus galima apsieiti.

Klausimą apie algų stabilizaciją, neužšaldant jas, prezidentas rengiasi aptarti su CIO ir ADF vadovybe. Gerai, kad jis tarsis; o ne veiks akių plotu. Mechaniškai stabilizuoti algas, neatsižiūrint į maisto pabrangimą, jokiu būdu negalima. Tą logišką išvadą priėjo ir Karo Darbo Taryba, nutarusi pakelti algas 250,000 plieno industrijos darbininkų.

Prezidento Roosevelto pareiškimo ir plano nekantriai laukia visa demokratinė Amerika. Bet jo planas turi būti dantingas ir aiškus. Bendro turinio posakiais jokiu būdu negalima pasitenkinti.

Grumojantis infliacijos pavojus reikalauja griežtų priemonių.

Marininkai

Mūšiuose Solomonų salose, Pietų Pacifike, Amerikos marininkai (marinai) puikiai pasižymėjo. Tai stiprųs užsigrudinę vyrai, pažiba Amerikos ginkluotų pajėgų.

Amerikos marininkų korpusas turi savo galingą istoriją. Jis įsteigtas 1776 metuose, sūkuryje revoliūcinių kovų už šios šalies nepriklausomybę. Jau tuomet priešai drebėjo, susidūrę su marininkais.

Daugiau kaip pusantro šimto metų praėjo nuo to laiko. Marininkai pasidarė daug didesnė pajėga.

1929 metais marininkų korpusas jau turėjo savo eilėse 1,176 oficierius ir 18,000 vyrų. Pradžioj šio karo marininkų jau buvo 75,000. Jų skaičius auga diena iš dienos, kaip auga jų karinė patirtis.

Amerikos marininkų korpusas yra tokia karinė kombinacija, kad ji tinka orė frontui, jūros frontui ir saušzemiui.

Visuose frontuose jie yra savo darbo ekspertai. Jie pasekmingai kaujasi su japonais Solomonų salose. Jie kausis visuose kituose frontuose!

Tuojaus, Dabar!

Kuomet nesuskaitomi tonai bombų krinta ant Stalingrado; kuomet tą Pavolgio didmiestį apėmė liepsnų pragaras, mes skaitome pranešimą iš Londono, kur generolas Byrnes pareiškė, kad Amerika ir Britanija gamina kokius tai sekretnus ginklus, kurie nustebins Vokietiją.

Jei tai teisybė, tai galima tik pasdžiaugti. Bet kodėl tie ginklai, ir visi kiti ginklai nevartojami dabar?

Generolas Byrnes sako, kad jau dabar, kiekybiniai ir kokybiniai, Anglija ir Amerika turi užtenkamai ginklų, kad jais būtų aprūpinta didžiulė armija.

Mes tikime tam. Tai ne sekretas, bet plačiai žinomas faktas. Bet jeigu taip, tai kodėl dar vis nėra Ekspedicinės Armijos Europoje?

Negalima raminti žmones supryzais, kurie pasireiškė ateityje.

Antrasis frontas šiandien ar ryt bus pats didžiausias surpryzas, toks surpryzas, kuris palauš nacių nugarkaulį.

"AŠ IŠ LENINGRADO"

Rašo JANET WEAVER.

Heroiškas Leningrado Jaunimas—Jaunųjų Komunistų Lygos Nariai.

Įaugo į paprotį tarpe Sovietų Sąjungos žmonių ir net tarpe užsieniečių žiūrėti į Leningrado žmones kaipo į nepaprasto pasiryžimo piliečius. Tačiau kaip kalbi su to miesto žmonėmis, jie visai neskaito save tokiais. Vienok peržvelgus viską ką tenka pergyventi daugiau metus nacių apguloj, tai tik herojai, tik viršžmogiai gali tatai padaryti.

Tačiau, nežiūrint, kad to miesto žmonės savo darbais nesididžiuoja, bet kuomet jie sako "aš esu iš Leningrado," tai savaime jau yra didelė garbė. Net tokio žodžio pasakymas, kaip heroiškas, dar nėra perdaug stiprus atžymėti kokio pasiaukavimo ten žmonės yra padėję ir padeda.

Visas platus pasaulis žino kiek Raudonosios Armijos karžygiai, daugiausia jaunimas yra aukavęsi apgynimui Leningrado. Užtenka paminėti tik Vladimiro Pčelitsevo vardas, kuris kaipo šaulys pats vienas nudėjo 154 nacius, daug pasako, o tokių narsuolių buvo šimtai, kuriuos apdovanojo Sovietų valdžia aukščiausios garbės ženklais už jų drąsius žygius.

Tačiau yra tūkstančiai jaunų žmonių, vaikinų ir merginų, kurie savo aukojimusi ir ištverme neatsiliko nuo karžygiškų karių. Jie kasdieniniu darbu, patarnavimu visuomenei padėjo ir padeda apginti miestą. Sunkiausiose dienose, kada vokiečiai atakavo miestą patrankomis ir iš oro be paliovos; kada miesto žmonės faktiškai badavo, tai, Zdanovo žodžiais, "mūsų heroiškas jaunimas savo drąsa ir ištverme padėjo pergyventi visus skausmus." Visuose darbuose ir veikloje jaunimui vadovavo Jaunųjų Komunistų Lyga.

Paskutinėm dienom man teko girdėti kalbos ir raportai apie jaunimo garbingus darbus.

YKL grupės liko perorganizuotos apielinkių veiklos pagrindu. Kiekvienoj plotmėj grupės susidėjo iš po 500-750 jaunų komunistų. Tų grupių nariai pasiskirstę mažais būreliais aplankydavo namus, padėdavo pristatyti maisto išbadėjusiems ir prižiūrėdavo sergančius: atnešdavo jiems vandenio iš upės, nes vandenio kanalizacijos buvo nukirstos.

Kai dabar prisimenama tos sunkios dienos, tai jauni žmonės iš Leningrado su šypsena ant lūpų priima kas buvo atlikta. Juk buvo ir tokių dienų, kad šviesai tik pušine balana reikėjo tenkintis. Maisto problemos begalo buvo sunkios, galima sakyti kritiškos. Net ir tokių dalykų buvo, kad pušies medžio gavimas buvo sunkus, o reikėjo gauti. Jaunimas buvo pirmutinis darbui ir susisiekimui, pristatymui maisto ir vandenio dėl vaikų ir motinų, dėl sergančių.

Vieną rytą laike tų sunkių dienų telefonu pranešė į JKL centrą, kad elektros pumpa sugedo. O reikia kepyklai 4,000 viedrų vandenio. Kepyklos perdėtinis pareiškė, jeigu nebus gauta vandenio, tai nebus duonos. Šaltis 40 laipsnių žemiau nulio.

Trumpu laiku sumobilizavo 2,000 jaunųjų komunistų. Kiekvienas jų pasiėmė po du viedru. Per sniegą ir baisų šaltį patraukė tie karžygiai prie vietų, kur galima gauti vandenio iš upės. Už kiek laiko viedrais pradėjo vandenį nešt ant ketvirto ir šešto aukšto į kepyklą ir buvo duonos.

Buvo dienų, kad negalima buvo pristatyti laiškų. Visi stoja miesto apgynimui ir nėra laiškanešių. Laiškai guli maišuose centralinėj pašto stotyje. Tuojau buvo išaiškinta padėtis JKL centrui. Jauni vaikinai ir merginos stojo būti laiškanešiais. Jie ėjo prie namų, kur laiškai adresuoti, skambino varpelius ir įteikė laiškus. Maži vaikai juos su būbnais pasitikdavo prie apartmentinių namų.

Aišku, tie jauni žmonės buvo ištvermingi. Bet ir stipriausia mašina išsidėvi. Suprantama, kada baigėsi jų darbas (laiškų nešiojimas) dideliame šaltyj ir snieguotose gatvėse jie buvo suvargę ir išalkę. Bet jie sukandę dantis, didžiausiu pasiryžimu atliko, kas turėjo būti atlikta, laiškai įteikti adresantams.

Būdavo tokių atsitikimų, kad jaunuoliai pavargdavo, nupuldavo ūpe. Tai rašydavo centras laiškus jų motinoms iškeltoms į saugesnes vietas, kad padrąsintų sūnus ir dukteris.

Žinome kiek buvo ir yra drąsių partizanų. Jaunieji komunistai pirmutiniai savo pasiryžimu.

Kai jaunimas sudarė partizanų grupes ir naikino priešą, kai armija didvyriškai gynė miestą, senesnio amžiaus piliečiai, vyrai ir moterys dieną ir naktį dirbo fabrikuose, kad būtų maisto, kad frontas galėtų veikti. Kai pritrūko kuro, tai daugelis fabrikų perėjo prie rankinio darbo, bet nesustojo dirbę ir priešą atrėmė.

Šiame ryšyje jaunieji komunistai irgi atliko savo pavyzdingiausias pareigas. Daugelis jaunų vyrų ir merginų iš raštinių, kurie savo gyvenime nebuvo turėję rankose kirvio, maršavo į artimus miškus ir kirto medžius, nežiūrint, kad šaltis siekė apie 40 laipsnių žemiau nulio. Kur reikėjo kirsti medžius nebuvo jokių pastatų, bet greit pasistatė šiokias tokias palapines.

Tuo pačiu sykiu suaugesni, kurie dirbo fabrikuose, padarė geležinių pečių. Viskas padaryta skubotai ir, aišku, netobulai, bet buvo kaip užkurti ugnį ir apšildyti palapines-barakus. Pečius į miškuos pastatytus barakus nuvežė ant vaikų rogučių.

Tuoj atsirado mieste malkų ir pradėjo veikti elektros stotys, duoti miestui šviesą.

Leningradas stovi ne tik pačiam fronte, bet faktiškai apsuptas. Visur aplink veikia partizanai, kurie dažnai per nacių liniją persigauna. Kautynės eina, bešališkai pasakius, akis už akį, dantis už dantį.

Jaunimas, matydamas viršžmogiškus JKL narių pasiaukavimus, šimtais stoja į tą organizaciją. J. K. L. centras Leningrade iš visos Sovietų Sąjungos kampų gavo per 50,000 laiškų, kuriuose visaip išgiria už jų darbus apgynime Leningrado ir apgynime Sovietų tėvynės. Kas mėnesis į Leningrado JKL organizaciją įsirašo po 2,500. Vokiečiais okupuotose vietose po 800.

Čia paduotų faktų tik maža nuotrupa ką tie jauni žmonės atliko ir atlieka Leningrado apgynimui. Jaunimas savo karžygiškumu įrašo šviesiausią lapą į karo istoriją, tai į istoriją kovojančių žmonių už laisvę, prieš fašizmą.

KĄ REIŠKIA MONROE DOKTRINA

(Pagrindas tarpusavių įvertinimų ir susipratimų visų Amerikos Respublikų)

Amerikos didysis apsigynimo planas yra pagrįstas 118 metų senumo Monroe Doktrina. Ji yra Jungt. Valstijų pagrindinė valdymo sistema, kuri išgyveno daugelį metų.

Monroe Doktrina buvo įvesta prez. James Monroe, penkto Jungt. Valstijų prezidento, pranešime Kongresui 1723 m., gruodžio 2 d. Prezidento pranešimas apėmė daugelį problemų, užsieninių ir naminių, kurias tauta turėjo išspręsti, bet paragrafas, kuriame buvo pareikšta Jungt. Valstijų pozicija, jeigu svetimos jėgos bandytų kištis į Naujo Pasaulio reikalus buvo svarbiausias.

Prezidento pareiškimas dėl šio nusistatymo įvyko kritiškame laike. Sukilėliai Pietų Amerikoj pasipriešino žiauriai ispanų valdžiai. Rezultatas buvo pasiskelbimas Čilės, Argentinos ir Kolumbijos būti laisvom respublikom. Ispanijos netekimas savo plačių Pietų Amerikos kolonijų sukėlė simpatiją keliose Europos valdžiose. Galimybė, kad šios Europos jėgos su Ispanijos pagelba bandys vėl atgauti naujasias Pietų Amerikos respublikas Ispanijai padarė daug susirūpinimo Washingtone. Vakaruose, Šiaurės Amerikoj, svetimas šešėlis puolė iš už jūrų. Rusija slinko prie Alaskos. Matydamas galimybes užgrobimo ir ką tas pranašauja, Prezidentas nutarė veikti. Jo įspėjimas svetimoms jėgoms—kuris vėliau buvo pavadintas "Monroe Doktrina"—buvo rezultatas. Aplamai, tai buvo įspėjimas šalims Senojo Pasaulio nesikišti į Amerikas. Ypač Amerikos respublikas, kurios pasiskelbė nepriklausomos, ir kurių valdžios buvo pripažintos Jungt. Valstijų, Doktrina pabrėžė, kad įsimaišymas reikaluose tų valstybių dėl opresijos arba kokios kontrolės "bus nedraugiškas žygis prieš Jungtines Valstijas."

Reikia pastebėti, kad Prezidento Monroe pareiškimas apibudino nevien tik įsiveržimą svetimų ginkluotų jėgų, kaip vienintėlį pavojų Vakarų Žemyne, bet jis nurodė, kad "politikos sistema alijantų (Europoje) yra visiškai skirtinga nuo Amerikos" ir kad "pastangos iš jų pusės įskiepyti tą sistemą į bile kokią dalį šio žemyno" bus rokuojama kaipo "pavojingos mūsų taikai ir saugumui." Šiandieną Jungt. Valstijos palaiko Monroe Doktrinos principus kovodamos prieš išsiplėtimą totalitarinės propagandos šiaurės ir Pietų Amerikoj.

Nors Monroe Doktrinoj Jungt. Valstijų visuomenė rado atsparą agresijai Europos valstybių prieš Ameriką, ji buvo kitaip suprasta Lotynų Amerikiečių. Per paskutinius kelis metus 19-to šimtmečio ir pirmaisiais metais 20-to šimtmečio greita industrializacija Jungt. Valstijų ieškojo užsienio rinkų. Už tai Jungt. Valstijom buvo prikaišiotas vardas "Yankee imperialism." Ypač Pietų Amerikiečių, kurie žiūrėjo į Monroe Doktriną daugiau kaip į įrankį jų ekonominio pavergimo, negu kaip į apsaugą jų neliečiamybės. Tai be pagrindo. Nuo priėmimo "good neighbor" nusistatymo Jungt. Valstijų, daug piktumo prieš biznio interesus Jungt. Valstijose ir jos būdus Pietų ir Centralinėj Amerikoj išnaikinta. Šiandien savitarpinis supratimas hemisferinių problemų vis auga tarpe įvairių respublikų ir Monroe Doktrina vėl šiandien taip laikoma kaip pat pradžioje buvo manyta—ne įrankiu, kuris pavelino ekonominį eksploatavimą Lotynų Amerikos, bet ginklu savitarpinės apsaugos visoms Amerikos šalims.

1936 m. Tarp-Amerikų konferencija užlaikymui taikos buvo laikyta Buenos Aires. Konferencijos delegatai sutiko ir priėmė plačią programą, kuri prašalino nepasitikėjimą. Sekami keturi principai priimti:

1. Visas teritorijinis užkariavimas draudžiamas ir nei viena valdžia nepripažins teritorijinės permainos gvolta įvykintos.

2. Nei viena valstybė neturi teisės kištis į užsienines ir naminius reikalus kitos.

3. Priverstinas rinkimas piniginių skolų yra nelegalis.

4. Visi ginčai tarp šio žemyno valstybių privalo būti taikos būdu sprendžiami.

Toliau, parūpino visų Amerikos valdžių pasitari-

(Pabaiga 3-čiam pusl.)

SUV. VALST. MILŽINIŠKA ŽMONIŲ JĖGA

Washingtonas. — Jungt. Valstijos dabar organizuoja vieną iš didžiausių jėgų pasaulio istorijoj kovoti Ašies agresijos ir priespaudos spėkas—tai yra žmonių jėgą.

"Kiekvienas amerikietis turi vietą šiame totaliniame kare," Paul V. McNutt, Jungt. Valstijų Vyrų pajėgų Komisijos pirmininkas, nesenai pareiškė. "Vienas iš kiekvieno trijų vyrų tarpe 20 ir 65 metų kovoja ginkluotose jėgose arba produkuoja ginklus ir reikmenis ir transportuoja juos į Jungt. Tautų kovos laukus. Su kalėdomis vienas iš kiekvieno dviejų bus 'kare'."

Pagal Vyrų Pajėgų Komisijos, kuri buvo įsteigta užtikrinti efektingiausią mobilizavimą ir naudojimą tautos vyrų jėgų, Jungt. Valst. sujungtos darbo ir ginkluotų jėgų jėgos yra 55,000,000 asmenų, didžiausias skaitlius visoj istorijoj. Daugiau kaip 2,000,000 iš šių jau dabar ginkluotose jėgose. Apie 9,500,000 šių dirba būtinai reikalingą darbą ūkėse produktuodami maistą per pavasarį. Mūsų pilna darbo jėga, pridėjus moteris ir vaikus, yra nuo 70,000,000 iki 75,000,000 asmenų.

Šis milžiniškas skaitlius darbininkų deda visą energiją aprūpinti Jungt. Valstijų kovojančias jėgas su geriausių ir didžiausių skaitlių lėktuvų, tankų, šautuvų ir laivų. Jie taipgi pagamina įrengimus ir maistą dėl visų Jungt. Tautų.

Karo industrijos Jungt. Valstijose sparčiai susitvarko. Tikimasi, kad tarpe sausio mėn., 1942 m., ir sausio mėn., 1944 m., laivų statymo jėga bus patrigubinta.

Lėktuvų fabrikai 1944 m. samdys keturis sykius daugiau darbininkų, negu samdė sausio mėn., 1942 m. Jungt. Valstijų valdžios karo darbai, kaip laivų statymo vietose, armijos ginklinyčiose ir oro stotyse bus per penkis sykius padauginti. Ir rokuojama, kad Jungt. Valstijų ginkluotose jėgose bus 7,000,000 ir gal 10,000,000 vyrų tuo pačiu laiku.

Programa tokios milžiniškos proporcijos dar niekad nebuvo bandoma vakariniame žemyne. To programo tautinis pertvarkymas į tokį trumpą laiką yra didelis darbas. "Mūsų darbas reikalauja didesnio greitumo, negu Hitlerio—ir kas svarbiau, reikalauja užlaikymo demokratijos formos," pasakė Vyrų Pajėgų Komisija. "Mes atliksime darbą todėl, kad mes norime sumušti nacių ir japonų karo vadus ne dėlto, kad kas mums įsako, kad mes taip turime daryti."

Prezidentas Rooseveltas, egzekutyviu įsakymu, išleistu birželio mėn., 1941 m., patvirtino valdžios nusistatymą prieš diskriminaciją darbininkų dėl rasės, spalvos arba tautinės kilmės. Problemos, išsivysčiusios iš totalinio karo ekonomijos, turi būti išrištos per kooperaciją darbininkų, darbdavių, valdžios ir visų kitų, derybomis ir liuosnoriu persitvarkymu prie naujų sąlygų.

Ateiviai gali būti samdomi prie karo kontraktų, kad nors nekuriuose slaptuose ir apribotuose kontraktuose, specialis leidimas iš Armijos arba Laivyno yra reikalaujamas. Lėktuvų fabrikai pradės samdyti moteris visokiuose darbuose, nes jos jau įrodė, kad jos gali tinkamai atlikti tuos darbus.

FLIS.

Monroe Doktrina

(Pradžia ant 2-ro pusl.)

mą, kada žemyno taika pajovojun išstatyta, "taika Amerikų liečia kiekvieną ir visas valstybes."

1938 m. Lima konferencijoj atnaujinimas prižadų buvo padarytas ir mašinerija pasitarimams pagerinta.

Kada naciai užpuolė Prancūziją ir Olandiją, abidvi šalys kontroliuoja kolonijas Vakarų Žemyne, Monroe Doktrina buvo išbandyta. Washingtonas tuoj įspėjo Europą, kad nepripažins ir netoleruos pervedimą teritorijos Vakarų Žemyne nuo vienos ne-Amerikos jėgos kitai. Visos Amerikos respublikos užgyrė šį nusistatymą Havana konferencijoj, liepos mėn., 1940 m.

Tokiu būdu, Monroe Doktrina tapo įrankiu dėl bendro politinio veikimo visoms Amerikos respublikoms, bet lieka Jungt. Valstijoms ginkluota jėga ją užlaikyti.

FLIS.

Brazilija Pasiėmė 13 Italijos ir 4 Vokietijos Laivų

RIO de JANEIRO, rugp. 25.—Brazilijos valdžia konfiskavo 17 ašies laivų, kurie pirmiau čia buvo sulaikyti. Brazilija naudos tuos laivus savo reikalams.

Penkios Pietų Amerikos respublikos pasisakė stoja sykiu su Brazilija, remia jos žygį prieš ašį.

Amerikiečių Apsiėjimas Giriamas Australijoje

MELBOURNE, rugp. 25. — Profesorius Walter Murdock parašė vietos laikraštyje "Herald" pagyrimą Amerikos kareiviams už gerą apsiėjimą. Jis sako, amerikiečiai geriau elgiasi, kaip australiečiai.

IR ŽYDUS KONSKRIPTUOJA

LONDONAS. — Belgijos žinių agentija praneša, jog naciai suėmė 38,000 žydų ir veža darbams Vokietijon.

LIEPOS MĖN. BEDARBIŲ KOMPENSACIJOS

Pereitą liepos mėnesį bedarbiam kompensacijų išmokėjo $4,462,781. Tai mažiau, negu birželio mėnesį.

Bedarbių kompensacijas pradėjo mokėti nuo liepos pirmos 1939 m. Per tą laiką viso Illinois valstijoj kompensacijom išmokėta $113,448,517. Tai didelė parama nedirbantiem arba mažai dirbantiem.

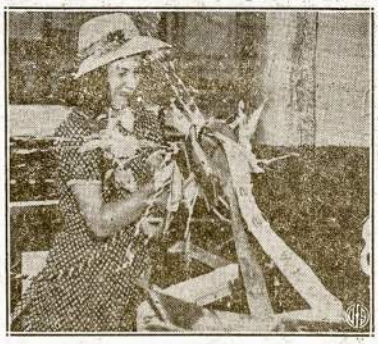

Vienuolikos metų Rosamond Farrell Buck, duktė vienos laivų kompanijos prezidento, "krikštija" naują laivą bonka šampano. "Krikštynos" įvyko nesenai Kearny, N. J., laivų budavojimo įmonėje.

43 Sirenos Chicagos Miestui

Chicagos mieste bus padaryta 43 sirenos dėl įspėjimo gyventojų saugotis nuo oro atako. 20 sirenų įtaisys ant ugniagesių stočių. Kitas ant vandentraukio namų, o dar kitas ant fabrikų stogų.

Sirenų pastatymas taip bus išsklaidytas, kad viena sirena galėtų pasiekti savo gaudimu per 2 mylias. Kita sirena panašiai ir taip visą miestą apims.

Nekurios sirenos bus elektra varomos. Kitos bus garo sirenos. Pastarųjų, sako civilio apsigynimo viršininkai, teks palaukti, nes yra kėblumų su išpildymu užsakymų.

Cicero Žinios

Liuosybės Namo B-vės Piknikas Įvyks Rugsėjo 13

Piknikai įvairių draugijų jau įvyko. Tik pažangių organizacijų komitetas užbaigė raportą iš gerai pavykusio parengimo.

Lietuvių Liuosybės Namo B-vės piknikas įvyks rugsėjo 13, Liberty Grove, Willow Springs, Ill. Gal ir nepaskutinis bus piknikas šiame sezone, bet mūsų miesto didesnių organizacijų bus paskutinis piknikas. Visi jame privalo dalyvauti.

Pereitą metą ši bendrovė tuo laiku turėjo didelį pikniką. Oras pasitaikė gražus. Buvo šilta kaip ir birželio mėnesį.

Prie šio pikniko rengiasi visi Cicero lietuviai. Net Mike Batučio orkestrą paėmė grotį. Dainuos Cicero Moterų Choras.

Šiuo laiku Liuosybės salė naujai permaliavojama. Rengiamės prie rudens sezono.

Vienas iš Komiteto.

18-tos Apielinkė

Pasimirė Veronika Strazdauskienė, Juozo Kuzmicko (Uktverio) uošvė. Palaidota 25 rugpiūčio, su bažnytinėm apeigom. Paliko dvi dukteris, Kuzmickienę ir Giedraitienę, ir sūnų Juozą.

Sūnus tarnauja Jungtinių Valstijų kariuomenėj, So. Dakota valstijoj. Jis dalyvavo motinos laidotuvėse. Velionė turėjo 69 metus amžiaus.

—o—

Jonas Zitkus, 667 W. 18th st., 21 d. rugpiūčio išvyko tarnauti Jungt. Valstijų kariuomenėj, į Virginia valstiją. Linkėtina sekmingai atlikti tarnybą ir laimingai sugryžti. G.

BAUS NEUŽSIREGISTRAVUSIUS NAMŲ SAVININKUS

Tuos namų savininkus, kurie renduoja savo kambarius, jeigu jie neužsiregistruos, tai baus.

Užsiregistravimo diena paskutinė rugpiūčio 30. Kurie iki tol neužsiregistruos, tai nuo pradžios rugsėjo pradės atžymėti kurie užsiregistravo ir kurie ne.

Užsiregistravimo centralinė raštinė yra, 222 West Adams st.

RAGINA GASPADINES TAUPYTI TAUKUS

Bendrai apskaičiuojama, kad visos valstijos plotmėj apie 50,000 svarų taukų moterys paleidžia į srutų nuolaidas. Gal iki vieno svaro nebūtų galima sutaupyti, bet daug taukų galima sutaupyti ir turi gaspadinės prie to eiti.

Taukai reikalingi įvairiem dalykam. Iš jų gamina viską ir gamina aukštai eksplioduojamą medžiagą.

Taigi, gaspadinės, taupykite taukus.

Nauja Užeiga Bridgeporte
Wallace Buffet
3200 So. Wallace, Chicago, Ill.

Graži, erdvi ir rami vieta smagiam laiko praleidimui. Elizabeth ir John Kubiliai, sav.
Tel. CALumet 8252.

UNIVERSAL RESTAURANT
Geras Maistas, Prieinamos Kainos ir Mandagus Patarnavimas.

Antanas Norkus, Savininkas
750 W. 31st Street
Phone Victory 9670

RADIO STANDIEN

CHICAGOS STOTYS

WIND	560	WMRO	1280
WMAQ	670	WGES	1390
WGN	720	WCFL	1000
WBBM	780	WHIP	1520
WAIT	820	WSBC	1240
WLS	890	WMBI	1110
WENR	890	WJJD	1160
WAAF	950	WHFC	1450

KETVIRTADIENIS, RUGPIŪČIO 27
Nuo Vidurdienio Iki 6:00 Vakaro

12:00—WGN—Tune up America
WLS—Dinnerbell Time
WBBM, Life Can Be Beautiful
12:15—WBBM—Woman in White
12:30—WGN—Musical Interlude
WLS, Noon Time News
WBBM—Vic and Sade
12:45—WGN—Dance Music
WLS—Lloyd Burlingham
WBBM, Road to Life
1:00—WGN—The Deacon
WBBM, Young Dr. Malone
WLS—Rangers
1:25—WLS, News
1:30—WGN—Eddie and Fannie
WLS, Homemakers' Program
WBBM—We Love and Learn
1:45—WGN—Ralph Ginsburg
WBBM—Pepper Young's Family
2:00—WGN—News
WLS—Prescott Presents
WBBM, David Horum
2:15—WLS—Prescott Presents
WBBM—News
WGN—Todays Best Music
2:30—WGN—Voice of the Bleachess
WLS—Vanguard of Victory
WBBM—Meet the Missus
2:45—WGN—Afternoon Melodies
WLS—Julian Bentley—News
WBBM—Russ Program and WBBM
2:55—WGN—Baseball
3:00—WBBM—News
3:15—WBBM—"Victory Matinee"
3:30—WBBM—Neva Patterson
4:00—WBBM—Navy Cmmunity Sing
5:00—WGN—Swing It
WBBM—Donald McGibeny
5:15—WBBM—To Be Announced
5:30—WGN—Hits of Today
WBBM—John Harrington — News
Nothing But The Truth
5:45—WBBM—World Today

VAKARE
Nuo 6:00 Iki Vėlumui Nakties

6:00—WGN—Wendell Hall
WBBM—Amos 'n' Andy
6:15—WGN, Bob Elson
WBBM—Glen Miller
6:30—WGN, News
WBBM—Maudie's Diary
WLS, News
6:45—WLS—Hal Culver
WGN—Overseas Report
7:00—WGN—Alfred Wallenstein's Sinfonietta
WBBM—30 Minutes to Play
WLS—Early Goodwin, Commentation
7:30—WBBM—Death Valley Days
WLS—Prairie Farmer Discussion Club
WGN—Short Stories
7:45—WGN—Jimmy Joy's Orchestra
WLS—Man Your Battle Stations
7:55—WBBM—Cecil Brown—News
8:00WGN, News
WBBM, Major Bowes.
8:15—WGN, News
8:30—WBBM—Stage Door Canteen
WGN—Chateau Hogan
9:00—WGN—Raymond Gram Swing
WBBM—The Firt Line
9:15—WGN—Sanders and Savage
9:30—WGN—Grand Park Concert
WBBM—Public Affairs
9:45—WBBM—News
10:00—WGN—Hugh Carson
WBBM—News
10:15—WBBM—Salute to Victory
WGN—Chicago at Night
10:30—WBBM—Todd Hunter and The News.
WGN, News
10:45—WBBM—Moods and Music
WGN—Jimmy Evans
11:00—WBBM—News
WGN—News
11:30—B. B. C. News
WBBM—Charlie Murray's Orchestra
11:55—WBBM, Press News.
12:00—WGN, News
1:00 A. M.—WBBM, Headlines
1:30—WGN, News Roundup

PENKTADIENIS, RUGPIŪČIO 28 D.
Nuo 7:30 Ryto Iki Vidurdienio

7:30 A.M.—WLS, Mac & Bob
8:00 A. M.—WGN, Your Morning News
WLS Rangers
WBBM, News
8:15—WBBM—Musical Clock
WGN—Today's Best Music
WLS—Erin Lewis—News
8:30—WBBM—John Harrington, News
WGN—Your Chapel Inn the
WLS—Chuck Acree
8:45—WBBM—Thus we live
WGN—News.
WLS—CumberlandRidgerunners
9:00—WBBM—Valiant Lady
WGN—Dealer ir Dreams
WLS—The Book Shop.
9:15—WBBM—Stories America Loves
WGN—Musical Moods
WLS—June Merrill
9:30—WGN, June Baker
WLS, Breakfast Club
WBBM—Amanda of Honeymoon Hill.
9:45—WGN, Linda's First Love
WBBM—Painted Dreams
10:00—WLS—Breakfast at Sardi's
WBBM—Clara, Lu 'n' Em
WGN, The Editer's Daughter
10:15—WBBM—Second Husband
WLS—News
WGN, Hearts in Harmony
10:30—WGN—Len Salvo, Organist
WBBM, Bright Horizon
WLS—String Time
10:45—WGN—A. E. F. Messages
WLS—News
WBBM—Aunt Jenny's Stories
11:00—WGN—News Commentary
WBBM, Kate Smith Speaks
WLS, Martha & Helen
11:15—WGN—Edna O'Dell
WBBM, Big Sister
11:30—WGN, News
WBBM, Romance of Helen Trent
WLS—Live Stock Market
11:45—WGN, Aunt Jenny's Stories
WLS, Farm News

PIRKITE PAS
MUTUAL LIQUOR CO.
NATHAN KENTER
WHOLESALE
4707 S. Halsted St.
Tel. Blvd. 0014

AUDITORIUM RESTAURANT
3133 So. Halsted St.

Su Geriausiu Skoniu
Lietuviški ir Amerikoniški Valgiai
P. BALČIUNAS ir M. KOVARSKI

URBA Gėlininkas
Gėlės Mylintiems, Vestuvėms Bankietams, Laidotuvėms Papuošimams
4180 Archer Avenue
Phone: LAFayette 5890

Siunčiame Gėles Telegramomis į Viso Pasaulio Dalis
LOVEIKIS — Kvietkininkas
Gėlės Vestuvėm, Bankietam, Pagrabam
3316 S. Halsted St. Chicago Yards 7308

NULIUDIMO VALANDOJE
Kreipkitės į
ANTHONY B. PETKUS
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
DVI MODERNIŠKOS KOPLYČIOS
JŪSŲ PATOGUMUI:
6812 S. Western Ave., Chicago
Telefonas Grovehill 0142
1410 South 50th Avenue, Cicero
Telefonas CICERO 2109
Mūsų patarnavimas yra greitas, mandagus ir Jūsų finansiškam stoviui prieinamas.

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI
NARIAI CHICAGOS IR CICEROS LIETUVIŲ LAIDOTUVIŲ DIREKTORIŲ ASSOCIACIJOS
Turime Koplyčias Visose Miesto Dalyse
AMBULANSO PATARNAVIMAS DIENĄ IR NAKTĮ

LACHAWICZ ir SUNUS
2314 W. 23rd PLACE TELEFONAI: CANAL 2515 ir 2516
SKYRIUS: 42 E. 108th ST. Telefonai: Pullman 1270 ir 2515

P. J. RIDIKAS
3354 S. HALSTED ST. 716 W. 18th STREET
TELEFONAS YARDS 1419

J. LIULEVIČIUS
4348 SO. CALIFORNIA AVENUE TELEFONAS: LAFAYETTE 3572

S. P. MAŽEIKA IR EVANAUSKAS
3319 SO. LITUANICA AVENUE TELEFONAI: YARDS 1138 ir 1139

ANTANAS M. PHILLIPS
3307 LITUANICA AVE. TELEFONAS: YARDS 4968

LEONARDAS F. BUKAUSKAS
10821 S. MICHIGAN AVENUE TEL. PULLMAN 9661

2,350 GASOLINO DARBININKŲ TREČIA DIENA STREIKUOJA, WHITING, INDIANA

REIKALAUJA PAKELTI ALGAS NUO 10 IKI 15 C. Į VALANDĄ CIO IR NEPRIKLAUSOMA UNIJA

Antradienį išėjo į streiką 2,350 gasolino darbininkų, Whiting, Ind., Standard Oil Co., ir kitų dviejų mažesnių kompanijų.

Darbininkai jau senai reikalauja pakelti algas po 10 centų į valandą. Pirmiau nepriklausoma unija, kurią kompanija savinosi, nėjo prie vienybės ir buvo darbininkuose pasidalinimas. Dabar ir tos unijos nariai stoja bendrai veikti su CIO unija ir išstatė reikalavimą algas pakelti 15 centų per valandą.

Sutrukdymas darbo kur aliejus skirstomas, vpač kur gaminama aukštos rūšies gasolinas, reikalingas orlaiviam, yra rimta padėtis. Karui reikia gasolino. Čia darbininkai sustabdė darbą.

Tačiau negalima darbininkus kaltinti. Jie per mėnesių mėnesius reikalauja kompaniją eiti į derybas dėl algų pakėlimo. Nieko nebuvo atlikta. Pagaliaus unija pavartojo griežtą priemonę, paskelbė streiką.

M. B. Robert, unijos sekretorius, pareiškė, kad unija vieno nori, tai išpildyti jos reikalavimus ir pasirašyti kontraktą. Kaip buvo pirmiau pranešta, tai kompanija nieko nesako apie šio streiko išsiveržimą. Tuo tarpu gasolinas labai reikalingas.

Jeigu greit kompanija neužves derybų ir nepreies prie susitarimo, tai neabejotina Darbo Karo Taryba šį klausimą paims aptarti.

Reporteris.

Lietuvis Norėjo Išsipirkti iš Armijos, Įklimpo Valdininkas

Areštavo Draftavimo Tarybos Narį A. J. Wetzmaną Už Kyšio Ėmimą

Federalis prokuroras Woll davė įsakymą sulaikyti A. J. Weitzmaną, 109-to draftavimo boardo narį, ir perdavė tyrinėti FBI. Paaiškėjo, kad J. W. Kavaliauskas, 30 m., troko vairuotojas, 2303 S. Oakley ave., paskutiniu laiku davė Weitzmanui $25. Sako tai buvusi dalis $200, kuriuos turėjęs sumokėti draftavimo boardo nariui, kad jį padėtų į 3-A klesą.

Kaip federalis prokuroras patyręs, tai kiek laiko atgal J. W. Kavaliauskas davęs Weitzmanui $150 ir jį padėjo iš 1- į 3-A klesą.

Kuo ši byla užsibaigs teks palaukti.

Lietuvių Ex-Mainierių Kliubo Veikla

Valdybos Posėdis; Piknikas

Rugpiūčio 22 įvyko valdybos posėdis Chas. Ukelio patalpoj, 3436 S. Lituanica. Apsvarstyta bėganti reikalai. Vasaros laiku buvo pertrauka susirinkimų. Todėl tapo nutarta sekantį susirinkimą, kuris įvyks rugsėjo 20, šaukti atvirutėmis. Apkalbėta prisirengimas prie būsiančio pikniko, kuris įvyks rugpiūčio 30, Dan Smitho darže, priešais Lietuvių Taut. Kapines, prie 83 ir Kean Ave., Justice, Ill. Chicagoj ir apielinkėj randasi nemažas skaičius lietuvių ex-mainierių, atvykusių iš įvairių šalies apygardų. Todėl yra gera proga susitikti su praeities draugais ir pažystamais, dalyvaujant šiame piknike. G.

Penktadienį Mezgėjų Susirinkimas "Vilnies" Salėj

Penktadienį, rugpiūčio 28 d., "Vilnies" salėj, įvyks mezgėjų susirinkimas. Visos mezgėjos kviečiamos dalyvauti. Vasara eina prie pabaigos. Ilgesni bus vakarai. Laikas įmtis mezgimo.

Nekurios mezgėjos ir vasaros metu dikčiai nunėrė. Rūpinkimės padėti karo laimėjimui.

Susirinkimas prasidės 7:-30 val. vakaro.

Komitetas.

Vytautas Remeikis Išėjo Armijon

Pažangus jaunuolis Vytautas Remeikis pereitą savaitę liko išėsauktas armijon.

Remeikiai, Vytauto tėveliai, plačiai žinomi veikėjai pažangiam judėjime, ypač Ona Remeikienė. Ji per metų metus nenuilstančiai darbuojasi organizacijose.

Tenka pažymėti, kad O. Remeikienė daug pasidarbavo jaunimo organizavimui į LDS.

Nuo savęs linkiu Vytautui laimingai tarnauti Dėdei Samui, o jo tėveliams perdaug neliūdėti išleidus vienturtį sūnų, nes kito kelio nėra fašistinės ašies sudaužymui.

Kaimynas.

Negrų Biznierių Konvencija

Vakar prasidėjo Nacionalio Negrų Biznerių susivienijimo 42-ra konvencija. Dalyvauja 5,000 delegatų iš įvairių valstijų.

Konvencijoj numatyti pasakyti prakalbas majoras Kelly ir gub. Green.

Svarbiausias dienotvarkio punktas šios konvencijos, tai kaip geriau prisidėti prie karo laimėjimo.

A. Gužauskas Jau Dėdės Samo Uniformoj

LDS Sparks Kuopa Surengė Šaunias Išleistuves

Veiklus bridgeportiečių LDS Sparks kuopos narys Antanas Gužauskas šiandien užsivilks uniformą ir pataps eiliniu Jungtinių Valstijų kareiviu.

Kariuomenėn Antanas pašauktas staigiai, kad tik ant greitųjų jo draugai iš Sparks kuopos surengė išleistuves antradienio vakare. Nebuvo laiko gerai išgarsinti ir pranešti visiems Antano draugams, bet visvien atsilankė gražus būrelis, didžiumoj jaunimas. Iš tolimesnių svečių buvo detroitiečiai Krakaičiai.

Besilinksmindami prie d. Misevičiaus "kenuotos" muzikos, susirinkusieji palinkėjo Antanui geriausios kloties, kad kartu su milionais visų Susijungusių Tautų ginkluotų karių kuogreičiausia sunaikintų pasaulio pabaisas ir laimingai gryžtų pas saviškius.

Pirmininkaujant J. Sakalui, trumpas prakalbėles pasakė L. Pruseika, J. Petraitis ir pats Antanas. Jis nei kiek nenusiminęs, kad reikia tūlam laikui atsiskirti nuo draugų ir pažystamų—atrodė jau tikras Jungtinių Valstijų kareivis.

Senis L.

Iš Marquette Parko Namų Savininkų Draugijos

Pereitame susirinkime Marquette Parko namų savininkai lankėsi skaitlingai. Susirinkimą atidarė ir vedė J. Butkus. Jis pranešė, kad draugijos pirmininkas J. Daukus atostogauja. Kitų valdybos narių raportai buvo priimti vienbalsiai.

Komisija raportavo iš atsibuvusio išvažiavimo Spaičio darže. Žmonių išvažiavime buvo daugiau, negu kada pirmiau. Visi gerai pabaliavojo ir 15 naujų narių įsirašė.

Yasius raportavo apie naujų narių vajų. Jis pažymėjo, kad vajus užsibaigė. Gavo 30 naujų narių. Yasius laimėjo pirmą dovaną. Antrą dovaną laimėjo Gelgota—įrašė aštuonis naujus narius. Norvydas laimėjo trečią dovaną—įrašė tris naujus narius.

Buvo nutarta užklausti rendų direktoriaus paaiškinti apie rendų nustatymą. Tas dalykas paliečia visus namų savininkus. Yra daug visokių smulkmenų ir daug neaiškumų. Tačiau valdyba nepasirūpino paruošti pilną raportą.

Nutarta nupirkti karo bonų už $75. Kliubo nariai girtinai elgiasi. Pavieniai perkasi bonus. Tai buvo antras karo bonas. Dabar mūsų organizacija turi pirkus bonų už $150.

Namų savininkai nepamirškite būtinai užregistruoti savo renduojamus kambarius. Registracijos blankų galite gauti Marquette Park Field House, 67 ir Kedzie ave.

Ateinantis namų savininkų susirinkimas įvyks rugpiūčio 27-tą, 8 val. vakare, bažnytinėj salėj, Washtenaw ir 68th st.

Koresp. B. G.

Kultūros Ir Meno Kliubo Radijo Pusvalandis

Iš Stoties WGES, Antradienių Vakarais, Nuo 7:30 Iki 8

Kadangi stotis reikalauja prisiųst vertimus iš anksto, tai visoki skelbimai turi būt priduoti anaunseriui ne vėliau sekmadienio; geriau būtų dar anksčiau

MŪSŲ PASTAROJI RADIJO PROGRAMA

Pereito antradienio Liet. Kultūros ir Meno Kliubo radijo pusvalandyj buvo dramatizuota dviejų jaunų Worcester'io (Mass.) lietuvių savanorių karių—Juliaus Baublio ir Antano Mazurkos—žuvimas Ispanijoj kovose už demokratiją. Vaizdelis paruoštas Daratėlės Judzentavičienės, pagrįstas mūsų laikinojo anaunserio Juozo Sakalo straipsniu, tilpusiu "Vilnies" angliškam skyriuj. (Su minimais jaunuoliais tose kovose dalyvavo ir pats straipsnio autorius Juozas Sakalas.) Programėlę atliko grupė Aido Choro, pati chorvedė ir anaunseris Juozas Sakalas.

Tai buvo gražus paminėjimas garbingai—savo gyvybėmis—to užsipelniusių jaunuolių.

Taip, mūsų pusvalandis tarnauja ne keno asmeniniam pelnui, bet visuomenei, Amerikai, pasaulinei laisvei. Ar mums visuomet pavyksta viską atlikt tobulai—svarba ne vien tame,—juk gal nei nėra tokio dalyko, kaip pilna, galutina tobulybė. Vyriausia svarba tame, ko mūsų pusvalandis siekia ir keno labui jis palaikomas. Mum rūpi ne mažos išnaudotojų grupelės politikieriavimas, bet pasaulinio masto žmonijos gerovė. Tai todėl mūsų pusvalandyj randa aukščiausios vietos tokis garbingas pasminėjimas, kokis pastarąjį antradienį buvo atliktas Juliui Baubliui ir Antanui Mazurkai.

Abelnai, ši programėlė buvo atlikta gražiai. Tačiau joje buvo jaučiama ir stoka prisirengimo. Išrodo, kad pratimų daryta per mažai arba visai jų nedaryta. Jei emfaziai būna pavartota ant tų žodžių, kuriem jie priklauso, tai kalbos išeina labai limpančiomis, širdin stringančiomis; bet jei emfazis panaudojama nė tam žodžiui, sakinys išeina besvoriu. Tokių paklaidėlių programoj buvo. Taipgi, reikėtų vengt lietuvių kalboj angliškų žodžių, be ko ir pastaroji programėlė buvo neliuosa. Tiesa, ją atliko veik visi čiagimiai jaunuoliai, ir kaip toki jie ir su tomis paklaidėlėmis užsitarnauja didelio kredito.

Radijo Reporteris.

Ruseckam Sunus Rašo iš Glendale, Californijos

Marquetteparkiečių Rusecką — Russell sūnus Roy rašo tėvam iš Glendale, Cal., apie pasekmes mokinimosi. Jis ten mokinasi orlaivyno dalykų ir skraidymo ore.

Laiške rugpiūčio 19 pažymi, kad mokslas sekasi ir jau skrajoja. Buvęs išskridęs su savo instruktorium ir per visą pusvalandį vairavęs orlaivį. Viso skraidęs 200 mylių.

Ten dykumose sako pašėlusiai karšta, net iki 115 laipsnių.

Šiais laikais daugelis jaunų lietuvių mokosi orlaivyno dalykų ir skraidymo.

N. P.

Reikalauja Baigti Statyti Gumo Fabriką

Gary, Ind., apielinkė buvo nutiesta išbudavoti patį didžiausį sintetiško gumo fabriką. Gumą darytų iš naftos—gaso.

Tačiau pereitą savaitę, kai jau buvo išleista apie $4,-000,000 fabriko statymui — viso lėšuotų apie $90,000,000 —darbą sulaikė.

Dabar Gary majoras ir chemiškos kompanijos perdėtiniai, kurie pradėjo fabriko statymo darbą, sako važiuos į Washingtoną fabriko statybos užbaigimo reikalu.

Valdžia yra davus to fabriko statymui pinigų.

Majoras Ragina Lankytis Armijos Parengimuose

Nuo rugsėjo 2-ros iki 12-tos, per dešimts dienų, kas vakaras Soldiers Field stadione bus armijos pasirodymas. Bus parodymas aktualių karo veiksmų, bet bus ir muzikos, dainų ir kitokių margumynų. Tai bus perstatymas tikro armijos gyvenimo.

Visas pelnas nuo šių parengimų eis armijos paramai. Įžanga tik 55c.

BONŲ PARDAVIMO KAMPANIJA

Rugsėjo 2-rą Hotel Sherman įvyks bankietas. Visi svečiai bus priimami be įžangos, kurie pirks $2,500 vertės karo bonų.

James Cagney, kuris vadovaus šiam bankietui, mano, kad bus mažiausia 400 svečių ir jie išpirks apie $1,-000,000 vertės bonų.

VICTOR BAGDONAS
LOCAL & LONG DISTANCE MOVING
Perkraustom fornišius, pianus ir visokius rakandus bei štorus. Vežam į farmas ir kitus miestus. Žema kaina. Mūsų darbas garantuotas. Taipgi pristatome anglis į visas miesto dalis.
3212 S. Halsted St.
Šaukite Tel. VICTORY 0066

Vietos Pranešimai

LIETUVIŲ EX-MAINIERIŲ KLIUBO PIKNIKAS sekmadienį, rugpiūčio (August) 30 d., Dan Smitho Darže, prieš Lietuvių Tautiškas Kapines, prie 83-čio St. ir Kean Ave., Willow Springs, Ill. Užkviečiame visus dalyvauti. (27c29)

Rengimo Komitetas ir Valdyba.

Pranešimai iš Kitur

DETROIT, MICH.

Paskutinį šio sezono pikniką rengia LDS 21-ma ir LLD 52-ra kuopos nedėlioj, rugpiūčio 30 d., Beechnut Grove, prie Middlebelt kelio. Prasidės nuo 12 val. dieną ir tęsis iki vėlaus vakaro. Įžanga tik 30 centų, įskaitant ir taksus. (27-28)

Komisija.

Persikėlė Gyventi Chicagon

Juozas ir Antanina Brazaičiai iš Zeigler, Ill., pereitą savaitę persikėlė gyventi Chicagon.

Brazaičiai yra seni ir nuoširdūs vilniečiai. Zeigleriečių naujas adresas: 667 W. 18th St., Chicago, Ill.

Linkiu atsikėlusiems laimingo pasisekimo.

Kaimynas.

REIKALINGAS DARBININKAS

Reikalingas pusamžis darbininkas lengvam ir trumpam darbui. Atsišaukite: Vilnis, 3116 So. Halsted St., Chicago, Ill.

CLASSIFIED ADS

FEMALE HELP WANTED

REIKALINGI TOOLMEKERIAI išdirbti Bakaline ir Plastic moldes. Pastovus apsigynimo darbas. Dirbanti defense darba nestelšaukite. Pašaukite Mr. Mitchell, Nevada 6862 pasimatymui. IMPERIAL MOLDED PRODUCTS CORP., 2925 W. Harrison St. (20c27)

Reikalinga Moteris

Reikalinga Senyva moteris prižiūrėjimui mažamečio kūdikio. Tinkamai moteriai užtikrinta vieta. Pašaukite po 6 val. vakaro. Lafayette 7429. (27c28)

MARŠKINIŲ PROSYTOJOS, gera alga, nedirba subatomis. North Chicago Laundry, 2901 Clybourn Ave. (27c2)

HELP WANTED MALE

REIKALINGI RIP SAW operatoriai piaustyti medį. Gera mokestis. COMET, 129 W. 29th St. (21c29)

REIKALINGAS senyvas atsakomingas darbininkas. Darbas nesunkus, vidutinė alga. Sekamos pareigos: prižiūrėti svetaines, štorus, kad būtų švarumas. Pataisyti mažesnius darbus kas liečia svetainę ir štoruose. Suprasti apšildymą svetainių. Žodžiu, būti pilnu gaspadorium viso bildingo. Būtinai turi gyventi prie bildingo ir turi užsistatyti kauciją. Turi būti pavienis arba be šeimos. Atsišaukit: Box A, "Vilnis", 3116 S. Halsted St.. P. S. negalinti išpildyti viršminėtų pareigų, prašomi nesikreipti. (26c28)

REIKALINGAS geras barberys. Hammond Barber Shop, 2136 S. Wabash Ave. (27c29)

PAINT SPRAY MAN

Patyręs mašina pentuotojas. 215 E. 29th Street. (27)

PAJIEŠKAU pusamžio žmogaus dirbt už bučerį ir kad jis biskį mokėtų darbą. Kreipkitės Mrs. Pangonis, 4354 S. Maplewood Ave. (27c29)

BUSINESS CHANCES

PARDAVIMUI GROSERNĖ ir marketas su įtaisais. Priežastis—savininkas imamas kariuomenėn. Biznyj 15 metų. Randasi: 1600 Virginia St., Gary, Ind. Telefonas 24302. (27c29)

RESTAURANTAS, Tavernas, biznyje 20 metų; laisniai $200.00; taip pat mūrinis bungalow. Randasi už Chicagos, 2818 River Road, River Grove, Ill. 1½ bloko į šiaurę nuo Grand Ave. Išrenduos ant lyso. (27)

OIL HEATER FOR SALE

PARDAVIMUI 5 arba 6 kambariam aliejinis pečius Visai naujas. Nusipirko savo namą, negali naudoti. Parduos už puse kainos. Privačiai žmonės, 7129 S. Rockwell St. (22c28)

WHOLESALE FURNITURE
Urminis Pardavimas Rakandų

Mokėdamas cash už rakandus, sutaupinsi nuo 40 iki 60%. Mes pristatome bile kur. Pašaukite ar rašykite del daugiau informacijų. Vientik nacionalisai žinomi dalktai randasi pas mus ALIŠAUSKAS, Sūnus, 6343 S Western Ave., Chicago, Ill. Phone: Pro 6081

Dr. Marjan S. Swiont
GYDTOJAS ir CHIRURGAS
4258 Archer Avenue
VALANDOS:
Nuo 1 iki 4 Popiet
Nuo 7 iki 9 Vakare.
Rezidencijos PORtsmouth 6616
Ofiso LAFayette 6868

Dr. Karl Nurkat
(NURKAITIS)

Pritaiko atsakomingai akinius už pigesnę kainą ir ant lengvų išmokėjimų.
RAKANDŲ KRAUTUVĖ
3241 S. Halsted Street
Calumet 4591

Rezidencija REPUBLIC 5647
Nedėliomis Susitarus
CHARLES P. KAL
ADVOKATAS
Kasdien Val. — 10 iki 8
Treč. ir Penkt. 10 iki 6
6322 S. Western Ave.
Telefonas PROspect 1613

WHITNEY E. TARUTIS
ADVOKATAS
3133 S. Halsted Street
Phone Calumet 6877
Valandos: 1 iki 8 Val. Vakaro
134 N. La Salle Street
Room 2014
PHONE: STATE 7572
Valandos: 9 iki 11, Val. Ryto.

Medicinos Daktarai

Dr. Emily V. Krukas
GYDYTOJA IR CHIRURGAS
4146 Archer Avenue
Ofiso Tel. LAFayette 3210
Res. Tel. LAFayette 0094
Jeigu Neatsilieplia — Šauk KEDzie 2868
VALANDOS:
Nuo 3 iki 4 ir nuo 6 iki 8:30 vak.
Trečiadieniais nuo 2 iki 4 popiet
Nedėliomis Pagal Susitarimą

Phone: VIRginia 3316
Dr. A. K. Rutkauskas
GYDYTOJAS
4442 S. Western Avenue
KASDIEN
Sekmadieniais pagal susitarimą
Telefonas: YARds 3146

Dr. V. A. Šimkus
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
IR AKINIUS PRITAIKO
744 W. 35th Street
Valandos: 11-12; 2 iki 4; vakarais 7-9
Pirmadieniais tik 2 iki 4.
Šventadieniais 11-12
Ofiso Telefonas: YARds 4787
Namų—PROspect 1930

Dr. Strikol'is
4645 S. Ashland Avenue
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Valandos: 2-4 ir nuo 6 iki 8 vak
Sekmadieniais pagal sutartį.
Ofiso Telefonas: VIRginia 0036
Namų—BEVerly 8244

Dr. T. Dundulis
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4157 Archer Avenue
Ofiso Valandos: 1-3 ir 6-8:30 p. m.
Trečiadieniais pagal sutartį.
Phone: YARds 5921
Rezidencijos—KENwood 5107

Dr. Bertash
756 West 35th Street
(Kamp. 35th ir S. Halsted Sts.)
Valandos: 1 iki 3 ir 6:30 iki 8:30 vak
Rez. 4910 S. Michigan Blvd.
Phone: GROvehill 3111

Dr. A. K. Butko
LIETUVIS
KOJŲ SPECIALISTAS
7214 S. Ashland Avenue
OFISO VALANDOS:
Nuo 9 ryto iki 9 vakaro
Telefonas: YARds 2246

Dr. C. Z. Vezel'is
DENTISTAS
4645 S. Ashland Avenue
(Arti 47th Street)
VALANDOS:
9 ryte iki 8 vak. Trečiad. susitarus
Nuo Rugpiūčio (August) 1 d.
Telef. Yards 7299

DR. MARGERIS
priims ligonius nuo 1 iki 3
ir nuo 6 iki 8
3325 South Halsted Street

Dr. G. Serner
LIETUVIS AKIŲ GYDYTOJAS
OFISAS IR AKINIŲ DIRBTUVĖ:
3401 S. Halsted Street

Pritaiko Akinius
Kreivas Akis Ištaiso
Phone: YARds 1829
Valandos: nuo 10 iki 4, nuo 6 iki 8
Sekmadieniais pagal sutartį

Lit. TSE Knygų Rūmų Knygų Saugykla

MAKE EVERY PAY DAY BOND DAY

VILNIS

American Lithuanian Weekly

For Victory... Buy U. S. DEFENSE BONDS STAMPS

VOLUME XXIII, No. 34 THURSDAY, AUG. 27, 1942

OPEN NOW! SAY LITHUANIAN AMERICANS

7,000 At Rally-Picnic Ask 2nd Front; Wire President Roosevelt

CHICAGO, ILL.: — The insistent and rapid-growing call of Americans to end the quiet on the Western front and to deliver a fatal one-two military punch to Hitler rose to intensified heights throughout the nation this past weekend.

Like a vast overtone of the historic Chicago Grant Park 2nd Front rally recently and the vast outpouring at other win-the-war demonstractions throughout the nation, 7000 Lithuanian-Americans this past Sunday at a rally-picnic sponsored by the Lithuanian Daily VILNIS joined the nation-wide cry for a second front in Europe and victory in 1942.

Slashing at appeaser, pro-nazi Lithuanian element who are operating throughout the nation bent on disuniting and antagonizing democracy-loving Lithuanians against this nation's allies, Vincent Andrulis main speaker at the VILNIS rally called upon the huge assemblage to oust from Lithuanian ranks those element that snipe and attempt to tear asunder the united win-the-war effort of Lithuanian-Americans.

7000 voices greeted the speakers "2nd front now" statements with "we're ready, let's get going!"

A telegram resolution was adopted and was wired to President Roosevelt. Text of the message was as follows:

"In the name of 7000 Lithuanians gathered at a picnic arranged by the Lithuanian Daily VILNIS, we pledge our hearty support to you Commander-in-Chief of the United States armed forces President Roosevelt, in the war effort to smash the menace of all humanity—axism.

"Further, we ask for the immediate opening of the second front in western Europe as the only means toward attainance of victory in 1942."

"Destroy Lithuania," Nazis Say

LITH FLYER IS READY FOR THE AXIS

2nd Lt. William Gutauskas, U. S. Marine Flying Corps who arrived for a visit to Chicago with a newly acquired bride. Gutauskas comes from Grand Rapids, Mich., and is a VILNIS ENGLISH SECTION reader.

Lith U. S. Marine Corps Flyer Visits Vilnis English Section, Compliments Newspaper On Win-The-War Effort

CHICAGO, ILL.:—2nd Lieutenant William Gutauskas of the United States Marine Air Corps, a resident of Grand Rapids, Michigan and reader of the VILNIS ENGLISH SECTION paid a visit to this city, complimenting the push VILNIS is giving the war effort.

Gutauskas arrived from his station at Pensacola Sunday with his newly acquired bride who also is a resident of Grand Rapids. Michigan.

Students From All Over World Are To Congregate In Washington For First International Student Service Parley

(Special to Vilnis English Section)

Students from all over the world who are now studying in this country will congregate in Washington from September 2 to 5 for the first International Student Assembly, sponsored by I.S.S. (International Student Service). With the object of expressing the common purposes of youth. the Assembly will be addressed by prominent United Nations leaders. It will formulate a statement of youth's aims in the war and the peace.

The program of the Assembly is divided into three parts. The first day will treat the End of Imperialism. Committees on the economic, social and political aspects of the subject will meet during the day, drawing up their conclusions in the evening session. The People's War will keynote the second day. and the Peace of Interdependence will conclude the conference.

Brown Crusaders Kill, Burn, Destroy With Fury Untold

Below, we are presenting a very important article which the Vilnis has received by mail from W. Rudminas from the Soviet Union. Mr. Rudminas was one of the Lithuanians who escaped from the Nazi invasion of Lithuania and landed in Moscow He presents here a brief history of what has taken place in Lithuania since the "Brown Crusaders" invaded it, in June. 1941, and compares the tactics of the Nazis to those of the Teutonic Knights, of five centuries ago, who hal also invaded Lithuania. The comparison is fitting. The article is important. It is one year of Lithuania's history—from June 22, 1941, to June 22, 1942. The year of Lithuania's greatest sorrow. — Editor.

"The Grand Master Winrich and the Livonian Master Arnold, after they had met, joined ther troops in the land of the heathen Lithuanians near the Castele of Wilkenberg, where for nine days they ravaged, took into captivity and killed a great number of people." Thus wrote a German chronicler of the Knights-Crusaders in one of his chronicles.

The Crusaders' chronicler described only one raid, but, even though he did not know it himself, those few lines told the history many years. In the course of a long period the Germans "Reiterhunde" plundered and murdered Lithuanians until the Lithuanian people, together with other peoples in the East, defeated and routed them.

Five centuries passed. Instead of the Knights-Crusaders, the Kaiser's gendarmes tormented Lithuania. They plundered and murdered until the Lithuanian people, with the help of other peoples, drove them from their country.

Today the descendants of the Winrichs and the sons of the Kaiser's gendarmes are again ravaging our land and carrying off a great number of people into captivity. The Master of the Knights-Crusaders and the Kaiser's gendarmes were cruel and bloodthirsty, yet they were but gentle lambs compared with the most repacious and brutal of German invaders—Hitler's fordes of occupation.

RIVERS OF BLOOD FLOW

Rivers of blood and the murder of hundreds of defenseless children, women and aged persons marked the entry of Hitler's brown hordes into Lithuania. In the health-resort of Palanga on the shore of the Baltic Sea, near the frontier of Germany, the Soviet Government of Lithuania had organized a summer camp for

(Continued on Page Six)

FILM DISCOVERY—Hollywood's most recent film discovery is attractive Nadia Petrova, daughter of a Russian aviation engineer. Wearing a chic Mexican peasant ensemble, Nadia is shown at Beverly Hills, Cal., awaiting assignment.

Crashing Chimney Kill Chairman Of Gary, Indiana Lithuanian Democratic League

GARY, IND.:—Winds of high velocity which swept the mid-western states this past Saturday brought about the death of Lithuanian, K. Libauskas of this city. A falling chimney crushed him to death.

Libauskas, well known in this city was the chairman of Gary's Lithuanian Democratic League and was a member of numerous other organizations.

Youth Attack Hordes of Hitler In Occupied Belgium; Free Hostages, Wipe Out SS Guards With Hand Grenades

Wireless to Intercontinent News

MOSCOW, (ICN)—Armed young Belgians attacked the headquarters of SS troops in Brussels where they wiped out more than 30 Nazis with hand grenades. The intrepid patriots broke into prison where they liberated several dozen Belgian hostages and then disappeared.

German Campaign To Recruit Frenchmen To Fight America's Ally, Soviet Russia Fails; Society Dregs Volunteer

Wireless to Intercontinent News

ISTANBUL, (ICN)—The magazine "Illustration" printed in Paris under German control, cites figures which reveal the utter fiasco of the German campaign to recruit "volunteers" into an "anti-Bolshevik Legion" to fight the USSR. This campaign was carried out with the active support of the Vichy Government. According to data given by the magazine, 160 bureaus opened in both zones of France recruited 239 men in all at the end of June despite the fact that since spring all newspapers, both in the occupied and unoccupied zones of France have been carrying on systematic agitation for the recruitment of "volunteers" while the German agent Doriot and others traveling through France are campaigning for conscription in the "anti-Bolshevik Legion".

Soldier Reader Writes

RECEIVES FIRST COPY OF VILNIS ENGLISH SECTION IN TWO YEARS; PENS WOES AND WAY NOT TO WRITE

(Passed by Censor)

August 12, 1942

● Hey, Editor:—

The other day I received a copy of the V.E.S. The first one in two years and, believe me, every word was eagerly digested. My main interest, however, centered on an article on Australia, sent in by that great Bridgeport philosopher Al Sweyrush. Having been a constant companion of his during most of those old time Redwing (Chicago) cellar banquets B. J. (before Japs)—well, it was damned nice to see that picture of him in the issue.

Missle Backfires

● About a month ago, when the ships constant rolling had put me in an extremely sentimental mood, I composed a missive of tenderness and affection and sent it off (airmail too) to a cute little Bridgeporter. I admit its message drooled with intimacy but listen to this.

● Yesterday, I received a letter from her husband. He got quite nasty about the entire business, saying something about "Getting me if the Japs don't" and went on to accuse me of being a "home-breaker."

● I'm innocent. I had no idea that the young lady in question had made so much progress. Frankly, if you knew the young lady you might admit that it is amazing. And, if I had been receiving the English Section regularly, I might have gained a hint here and there and been spared the embarrasment caused by a devoted but somewhat of a ruffian husband. So you see, due to your negligence regarding circulation, you have involved a loyal supporter into a three way triangle.

Found Ship Club

● While I'm still hot on the subject and, also, in order to fill out these pages, suppose I tell you of the Form 27 club that we of the ship's detachment have founded. To begin with, it seems that our absence makes the gals hearts grow fonder—of these 4 F guys, these draft dodgers.

There's Nothing Like a Letter . . .

● Everytime the MAIL (around it our lives revolve) comes in, some one of us gets a letter like so:—

"Dear Jimmy (or Mike or Don, or Jack): This is the hardest thing I've ever had to do. I've started my letter to you at least a dozen times, but once again I start over. Dear friend (very coldly), by the time you receive this letter, I'll be married. Your ring is in the mail (funny thing, but we hardly ever get the ring back) although some are truthful and admit that they will keep your ring for good luck) and I'll always be a sister to you.

Your Friend,
May (or whatever the little two-timers name might be)"

Yes, so it goes. Upon the receipt of the above, the victim draws out his savings and we all go out on a binge to help him forget. Jolly solution, what?

Hurray For The Gals!

● Naturally, those of us who have been thus smited (in case you're interested, I haven't been smited—yet) are inclined to adopt an antagonistic attitude (where you treat women as though you suspected them of suspecting you suspected them by wanting to help you commit hara kiri, a Japanese method of helping out the allied cause) toward the fickle femmes of our age. Yet, in conclusion, let me state that in our combined opinions, morale would be in the basement if it were not for the gals.

Your unsupporting supporter,
Corporal E. F. Praninskas
Marine Detachment
U. S. S. Louisville
C-o Fleet Post Office
San Francisco, Calif.

Lithuanian-Americans In U. S. Armed Forces Ready For 2nd Front

ALBERT NOVICK
Worcester, Mass.

J. MORKUS
E. St. Louis, Ill.

STOP THIS BLACKOUT!

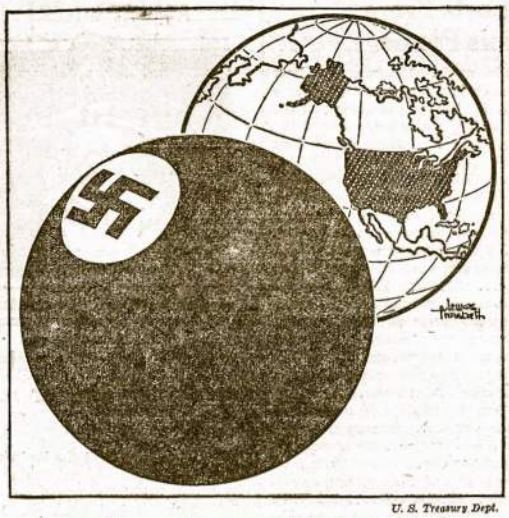

U. S. Treasury Dept.

Buy United States WAR BONDS

Twelve Teams To Open Chicago LDS Bowling Season; Are To Be Sanctioned By American Bowling Congress; Teams To Hold Sweepstakes

By Al Klaud

Last Friday evening a meeting of Chicago LDS Bowling leaders was held.

Various suggestions and plans were made and clarified to the people present.

The league will consist of 10 or if possible twelve teams of bowlers. Teams are expected from Redwings Sparks and Monarchs. Six men and four women bowling teams are forecasted. The bowling will take place at Marzanos alleys, where league played last season. The time is the same 8:15 P.M. and same alleys.

Under ABC Sanction

Bowling teams again will be sanctioned under the ABC. Minor changes in the rules have been made to the bowlers advantage.

It is understood that F. Yurgil and F. Kwain are to be the league secretaries which they will be paid for their services. Their duty is to collect fees, weekly and season, be up to date on averages and have a handicap list ready before each playoff.

To Have Sweepstakes

A new and interesting item of note is that a Mid-Season sweepstakes will be held. This will be to provide more enthusiasm in team play.

Now that plans have been laid we still have to get concrete organization of women's teams. Maybe the *Sorority* can insert a spirited team this year in view of being a new organization in the LDS. Further plans and announcements will be made every week until season opens.

Chicago Sparks Boat Trip Takes Place This Sunday; All Windy City LDS'ers Are Invited To Participate; Boat Leaves At 9:45 A. M.

This Sunday, August 30th is the day when all you LDS'ers can enjoy that luxurious boat-ride you've been pining for. Come out and join the Sparks on their all-day lake excursion to Benton Harbor, Mich. There'll be many forms of entertainment — dancing, swimming, amusement park rides, sightseeing — anything and everything you want to do. The boat—S. S. Grand Rapids, leaving point, lake front, 1 block south of Navy Pier; time—Boat scheduled to leave 9:45 A. M. Please note that you must be there 8:30 A. M. to get a ticket. The boat leaves as soon as all tickets are sold—usually before the scheduled time. Price $2.50.

Be seeing you!

—*S. B.*

Chicago LDS Sorority Is All Set For Birthday Blowout

NEWSY SAYS:

What do you know? Another week has rolled around. My but this time is sure whizzing by, so don't let our next meeting date whiz by without your noticing it, my Sisters. It will be held at our usual haunt, dear old Hollywood Inn, on Friday, September 4th.

I am now in a position to give you all the details regarding the forthcoming Birthday Party. Cards have been sent to all Sisters; however, I will go into further detail here. We will meet at D'Or Latin Quarter, at 6:30 P. M., on this Friday, August 28th, (tomorrow) for dinner. Please try to be as prompt as possible. After dining we will all skip over to the Chicago Theatre to take in a movie. There will be a new movie there which is called "Floodlight Serenade". We wanted to see the current stage play, but that will be impossible inasmuch as the two plays which are in town have been seen by the girls, and there will be no new ones until sometime in September. The stage show at the Chicago should be interesting also. After that, to top off an evening of fun, we shall meander over to the Ye Olde Cellar. We want as many sisters as possibly can to attend this outing as this is really a celebration of our one year in existence or in other words, our first birthday.

Nosey and I dropped in to a farewell party which was given on Tuesday for TONY GAUZAUSKAS of the Sparks who is now in the Service of Uncle Sam. The Sorority wishes the best of luck to him.

NOSEY SAYS:

After staying in town all week, Newsy and I thought we would like some fresh air for a change, and then we remembered that the Vilnis Picnic was being held Sunday at Oaks Grove. We managed to find a friend kind enough to drop us out at the Grove. They had quite a big turnout considering the fact that the weather was kind of chilly.

I just saw loads of people I knew. Many came out of hiding after all summer. The first one I spied was IGGY PAULAUSKAS of Waukegan going forth in search of friends. FRANNIE YURGIL, CEL RIVA AND PAPS RIVA were in a huddle talking about the LDS Bowling League which will be starting in three or four weeks. Boy, I can hardly wait. You know when you don't get enough of exercise, you have to watch those calories, darn it! PHYLLIS RAISINS was the only Sister who appeared wearing her Sorority pin. Good for you, DUTEE. ANN PETERS, MARY SHIMKUS, AND ALDONA PAVELONIS showed up a little later greeting everyone "Hello Sister". GERTIE and two of the mamas in the Sorority, were strolling around with their little ones. VALERIA BERNOT was wearing a bracelet of military insignias which she received from her brother on her birthday. JOE SACAL trying to sell something to everyone and succeeding. It seems a certain blonde miss has found herself a new friend. TONY LITVIN was out there with bags under his eyes. He told us he had attended a party for a soldier from California the night before. ALINE ZIMONT sure makes use of that Redwing sweater of hers. She wears it everywhere. I saw JOE and GERTIE BARON watching the dancers, but finally they couldn't help but join in. Don't you think ISABELLE BANEK looked nice in that red dress? I saw VOLLIE YUSHKA choking someone because they did not tell her who Newsy and I are. Really, VOLLIE, you should not get so excited. It really isnt that important. I like the way "RICHIE" M. sings, don't you? Everybody was buying TONY GAUZAUSKAS a last drink before going in the Army, and he was buying a last drink for all his friends. I bet I know a certain Redwing blonde who will miss him when he leaves. STANLEY BERNOT and his friend TONY sure do spend a lot of time at the beach. They showed up at the picnic all sunburned. JESSIE SHAIKO looks nice after her vacation, and she says she had a nice time. FRANK VESELY buying a paper and every one else reading over his shoulder. Read your own paper says he. It is too much effort to hold up the paper, FRANK. Noticed JOE STALOR could not part with his pipe, even for the snapshot he and BARBARA URBELIS were posing for. THE ESCORT made a late appearance, but did not remain very long. Kinda slipping on your column are you not?

The Sparks are having a boat outing Sunday, so if we can scrape up $2.50, we will become sailors for a day. See you there, Maybe? Sooo long.

THIS PIG BANK'S UNSAFE!

Invest your money in United States WAR SAVINGS BONDS AND STAMPS!

Rockford LDS Youth To Have Hayride, Push Russ Relief

Here is a bit of news from the Rockford L.D.S. Rockets:

Now that most of our summer activities are nearly over; we shall begin to plan and act for the coming winter months. There is still a hay ride planned for this fall so lets all participate in this event. The date for this event will soon be known. The next L.D.S. Rocket meeting is to be held at the residence of Joe Getts, 1017 Lincoln Ave. Our regular place for meetings—"Montague House," is closed for the month of August.

The Rockets Anti-Fascist Comm. is still very much active; up to date we have collected $168.35. All of this sum has already been sent to the Youth Division—Russian War Relief, Inc.

In collecting money and signatures on the scrolls for the Russian War Relief the Anti-Fascist Comm. has found out that many people are becoming more and more pro-Soviet and that they all demand and ask questions in regards to how soon the **Second Front** will be opened.

This comm. of the Rockets shall keep on working giving much of their efforts, as small as is group, to help in what way we can the heroic armies of the Soviet Union.

It would be interesting to see other youth groups forming Anti-Fascist comm. in their organization. There is much work to be done for such a committee and the time is so limited. This comm. can help educate much of the youth, sell very much Anti-Fascist literature and collect funds for Anti-Fascist fighters.

The Anti-Fascist Comm. of the Rockets are soon to make plans to bring in a Russian Film.

See you again in the news.

L.D.S. Rocket Corres.

PEOPLE IN THE NEWS

● From the farms, mills and mines go young Lithuanian-Americans to join the armed forces of the United States. The *PROGRESSIVE MINER*, official organ of the Progressive Miners of America lists the following southern Illinois Lithuanians, members of that union who have left for service: *Robert Yarashus, Anthony Malaski, John Lavitis, Matt Belovic, John Belovic, Charles Rubis, George Shirutis, Andrew Stalmach, Paul Sliva, Edwin Kasper, John Latonis, Andy Komar, Felix Banish* . . . .

● From friends and numerous groups, *John Orman*, National Youth Secretary of the LDS received many "best of luck" letters and telegrams. He is now in active service in the United States Army. A sendoff party was tendered him this past Thursday at the Brooklyn LAISVE Hall . . . .

● *A radio drama honoring Lithuanian-Americans who fought and were killed in Spain was aired this past Tuesday over Chicago station WGES.*

The drama revolved around the persons of *Anthony Mazurka, Julius Baublis of Worcester, Massachusetts*, both of whom died in Spain. *Helen Netzel* of Gardner, Massachusetts who was engaged to Mazurka was included in the performance as was *Joseph Sacal*, VILNIS ENGLISH SECTION editor who went to Spain together with Mazurka and Baublis . . . .

● Not all Lithuanians are innocents. This past week *Joseph Jonutis* of Chicago was arrested for a holdup job. *Sonia Kondrot* of the same city also was lodged in jail as an accessory in another holdup involving the theft of some $2,000 . . . .

● A club consisting of Lithuanian mothers with sons in the U. S. armed forces is being formed in Chicago. Name of the club is to be *"Mothers of Lithuanian-American Soldiers"* . . . .

● Visitors to Windy City are the *Pakals* of Brooklyn, New York. Mrs. Pakal was the former *Frances Seselgis* of Roseland. She is employed in the national office of the *Association of Lithuanian Workers* in Brooklyn . . . .

● Director of the Brooklyn Aido chorus, *Aldona Zilinskas* was married the week before last. At present both she and the Mr. are honeymooning . . . .

● Mother of *Edward Navikas* of Brooklyn, New York, who is serving with the armed forces in Australia, died last week . . . . She was 50 years old and leaves besides Edward another son *Albert*, two brothers and a sister . . . .

● *Attorney Albert Salinis* of Brooklyn leaves for service with Uncle Sam this week . . . .

● Chicago's Lithuanian-American contribution to Uncle Sam's fighting forces last Saturday was: *Walter Zimirowski, William Kazlauski, Joseph Rimkus, Frank Bacanskis and Joseph Wasilauskas* . . . .

● *Anthony Guzauskas*, well known Chicago LDS member was tendered a sendoff party this past Tuesday evening by his LDS branch, the Sparks. Guzauskas steps into active service with the U. S. Army this weekend . . .

● Called *"Proud Voyage"* the following piece of poetry was submitted to this column by *L. E.* whose husband recently left for army service. It is dedicated to all women whose husbands are soon to leave for the armed forces:

Tonight you are strong.
Remember tonight tomorrow,
Tomorrow, the day of parting.
Be strong tomorrow:
Send your man to the battle
With all your strength and love.
Be proud that he is ready,
And good enough, and willing
To fight with the millions for freedom.
You will not weep tomorrow,
For there is work to be done—
He at his post, you at yours.
Soon you will join him.
Again be together
After the battle, after the victory.
Remember tonight tomorrow,
Say goodbye with a smile on your face.
With strength and faith in your heart.

● Send in your contributions to this column. They are always welcome.

L.K.M. Reporter Reports From Vilnis Picnic

Hullo again. It's me, the best known chorus' reporter. Or rather a half of it. I'm here to bring you the news and bits of gossip seen at the Vilnis Picnic . . . .Some of the first members to get there was LILLIAN S. and VALERIA B. They seemed kind of chilly. But the arrival of the other members soon fixed that.... MOON was asleep in a car. Very tired. Worked hard the night before. He sleeps like a rabbit. With his eyes open.... STELLA KELLY seemed very cheerful trotting along, chatting along with everyone. What could be the reason? She will soon be in the company of her hubby, whom she hasn't seen for quite some time.... Believe it or not! By Bee. But STANLEY Y. and MONICA N. were at the picnic. We hanven't seen them for quite some time, but we spared the talking to cause it was awfully good to see them again. They still go swell together. Always will.... ED ZINY and JOHN GRABER were so anxious to dance the La Congo, but when played, they weren't near. Probably out for a bit of fresh air... ED BARR and VOLLIE Y. seemed so divinely happy! (Sigh) but what a little romance won't do to people.... HELEN A. and HELEN D. were strictly business-like when dancing. But then, while sitting out a dance, to rest, JOE SACAL got their minds off of business.... Didn't STEVIE LUKAS look just dandy in the cute brown suit? Really nice, STEVE.... SULLY, after a long absence, was seen saying hello to everyone. His hand is most likely in a sling now from shakings hands with friends, but he was happy.... BERTHA M. looked "chic" in the lovely brown slack suit. Goes nice with her hair. Don't you think? Her sister JENNIE also looked swell.... One member of the chorus has to be congratulated. MR. MAZOLA got married Saturday. At the picnic he was produly showing his wife around.... JESSIE SHAIKO must have left early. We didn't see her around a little later in the evening.... ISABELLE B. came into the grove escorted by an unknown fella. But she must have lost him somewhere. For some time he was out of sight.... Say, how did you enjoy the Conga line? CAZ sure had his share of the fun. He likes to Conga. Don't you, CAZ?.... A long lost member showed up. Remember LEON ZELVIS? But he goes to school, so he's pretty occupied....

And so, I guess I talked myself into plenty of explaining so until all of this is straightened out, I remain,

"Bee of the Beehive."

The Escort Reports On LDS Member Doings, Etc.

Not being present at the Redwings Night Owl Sand Dunes Outing, I could not truthfully relate on the hilarious antics that went on. But taking in consideration the outing being held by the Redwings, we know it was a success.

Those two "bags" of the celebrated Chicago Sorority reported a very vivid picture of the goings on, so I'm going on to something which happened last Sunday, at the Vilnis Picnic, at Oaks Grove—Wow! Can it be true—no! It can't be! **Joe "the satch" Sacal** was leaning on the bar (as usual) but he was draped with a brand new blue suit—I heard it was a remnant from Maxwell Street—Leaning on a post along side of Joe was **Wally Kubilius**, enjoying a high ball and absorbing the "fresh air", thus giving his lungs a break—Gosh, a sight for sore eyes for me and some blonde was the pressure of **Vic Kelps** of Kenosha! And don't stop me—he had his future wife with him, her name I did not get because (?)—Did you see that tall guy at the picnic—Gad, he must have been at least 6 feet 9 inches tall—well girls—there was a man.

While gabbing to the usual couple, **Frank Vesely** and **Jessie Shaiko**—little **Valeria B.** came up to me to show a birthday gift given to her by **Stan Bernot**, her brother—honest, Valeria, I wouldn't think of writing a word about it—much—Did you see **Sully** at the picnic? Well, anyway he drove in with a $30 junk automobile, but it cost him $60 to get here—running into trouble every few miles of the trip. I wonder if he took a few short cuts and ending on a long detour. Stan Bernot came to the picnic at 4:30 in the morning—so he says—a former Redwinger, **Joe Markunas**, has enlisted in the ground crew of the Air Corps—Wow—what a profile—I mean good gosh—was that pretty blonde our own **Aline Zimont**—it was—I sidled up to her and slam She says it was about time I got out of hiding—Gee Whiz—I don't go to one affair and fail to report, they rant and rave—when I do they rant and rave anyway, so what the hell—who were those 1A's **Jennie Mitchell** was hanging on so vise-like—yeah—I hear an old friend **"Tee Gee"** is off for the Armed Forces this week much to the sorrow of blonde **"Oy Gee"** of the Redwings—Golly— I almost forgot to relate about those roving eyes of Roseland's **Duckfeet**—I wonder why she was watching me (ahem) when in the presence of such good male escorts—I want to mention to the Redwing members that the September meeting will be held this Monday after Labor Day. So until we meet again, Adios.

The Escort

The Vilnis English Section

EDITOR: JOSEPH SACAL

3116 S. Halsted St., Chicago, Ill.
Phone VICtory 1455

The Vilnis English Section is published every Thursday for english readers. Signed articles and columns express the views of the authors and not necessarily those of the editor or the staff. Material submitted for publication remains the property of the newspaper. All columns and correspondence in order to be published must be in the hands of the editor by Tuesday of every week.

Subscription rates to the English Section, in the city of Chicago, 1 year $2.50; ½ year $1.50; outside of Chicago, 1 year $2.00, half year $1.25.

Proven We Can Invade Immediately

With every new report that comes in on the Dieppe commando raid, certain military conclusions become stronger and stronger.

The most outstanding conclusion is that we can now open the Second Front on a vast scale. There is nothing whatever to stop us except the hesitations of traditional-minded "brass hats" or the sabotage of hidden Quislings.

Consider the cold military facts:

Our armed forces—estimated at from 10.000 to 15,000 men—were able to establish a beachhead at the most fortified position on the French coast and hold it for nearly eight hours regardless of what the Nazis tried to do.

Point two: While our men held the land position for eight hours, our sea forces rode the waves hardly three miles off shore without meeting the slightest opposition from the Nazi sea forces whose planes tried futilly to drive our ships back.

Point three: Our air forces held clear mastery of the air, knocking the few Nazi planes out of the sky, providing a huge "umbrella" for the land operations. The Luftwaffe was unable to tackle our aviators in any serious way. The Luftwaffe was outnumbered and outfought. And this was at what is considered a concentration point of Nazi defenses!

Point four: Thus, the Dieppe raid proved that we could maintain a free and clear path across the English Channel for fully eight hours with a land force not exceeding a single division!

With a free path across the Channel for eight hours, we could have landed a large army of hundreds of thousands of men, including tank and armored divisions.

The Dieppe raid could have been the beginning of the full-sized smashing Western Front which could turn the tides of war overnight toward a swift United Nations victory.

We cannot sit back now to admire the superb job we did at Dieppe. The weeks are flying. Hitler still hurls his concentrated forces against the Caucasus and Stalingrad, pressing for a decision before we open the full-scale attack which is being prepared according to the Roosevelt-Churchill-Stalin agreements.

The news of Soviet counter-offensives in certain sectors around Bryansk completes the story. If we follow Dieppe quickly, we can start the nutcracker play against the entire Nazi regime, east and west. Our Soviet ally will be in a position to unloose a counter-drive when Hitler feels compelled to rush forces to the West coast.

Dieppe can and should be immediately followed up by vastly greater Dieppes.

We proved we can do it. All the hesitators have been answered. Smash Hitler — now. What possible reason can there be for any delay?

What They Say

President Roosevelt:

"Freedom and independence are today in jeopardy — the world over. If the force of conquest are not successfully resisted and defeated there will be no freedom and no independence and no opportunity for freedom for any nation. It is, therefore, to the single and supreme objective of defeating the Axis forces of aggression that the United Nations have pledged all their resources and efforts.

"When victory comes, we stand shoulder to shoulder in seeking to nourish the great ideals for which we fight. It is a worthwhile battle. It will be so recognized through all the ages, even amid the unfortunate peoples who follow false gods today."

Governor H. Lehman:

"The ultimate goal we seek is far above and beyond the ugly field of battle. If we entered this war only to maintain the status quo, then this war would be in vain. We do not want the same world to emerge; we want a better one. The peace that is written, after we have won victory, may decide the destinies of men for generations.

"In that peace we must adjust our post-war world to the hunger, the fears and the hopes of the common people of the world. It is they who largely pay the cost of the wars in money and in blood. They know what they want. In each liberty-loving land men want a better and happier country for themselves and their children, a country in which work is more plentiful and leisure more satisfying; in which sickness and ignorance and poverty are fought for the enemies they are."

Claude R. Wickard:

"We cannot have continued rises in farm prices or in any other prices without losing the battle of inflation. and I am tonight asking the farmers of American to take the lead in this battle as they have taken the lead in the battle of production. The time has come to settle down to the business of winning this war, and we are not going to win it by talk. It is time for action. I am sure that the farmers of America stand ready to accept their full responsibility."

As We See It In Lith Circles

By George Starkauskas

Point of Order

Pijus Grigaitis, the bombastic "down with Russia" editor of the funeral rag "Naujienos" is all a-dither every time Congressman Martin Dies lets loose with some of his hot air.

Like Dies, Grigaitis has been trying to convince American Lithuanians that the source of danger to this country comes not from the Nazis, but the Communists . . . even to this day "Socialist" Grigaitis keeps hammering away at the Red Russia-Stalin-Vilnis menace. The old man is afraid, as is Dies, that we might win the war if Communist assistance is utilized.

We see where Grigaitis' and all pro-Nazis idol, Martin Dies, has announced that he is going to turn over to the government a list of Nazi sympathizers. We have no doubt that Dies has such a list—probably compiled from his fan mail.

Dies says that this time he has 17,000 names. On a previous occasion he announced he was going to make public a list of 2,000 Nazi sympathizers. On another occasion, he announced he was going to submit a list of 1,200 Nazis. And on still four other occasions he was going to make public lists of 3,000; 4,500; 2,700 and 10,000 respectively. Add it all up and it makes quite a total of names that Dies didn't submit.

Dies says the present list is the result of "four years study". Too bad he couldn't complete the four years course in three years and given us at least two or three names before Pearl Harbor.

By the time he actually gets around to turning over the names to the government, Dies will discover that what he really has to offer is a list of 100 patriotic anti-Hitlerites on the government payroll.

Maybe one reason why Dies never actually publishes his list of fascist sympathizers is for fear that the name of a certain unamed Congressman will show up on the list among the "D's".

An American officer in Britain declared the other day that unless a Second Front were opened soon there wouldn't be room enough in Britain for all the planes. This will probably prompt P. Grigaitis who is a military "expert" to propose quick action—like sending the planes back to the U. S.

Grigaitis' "Naujienos" is all for leaving the Second Front opening to military chiefs; but too many of them are busy working out the details of *not* opening a Second Front, something which "Naujienos" agrees with which is the reason why they are willing to leave it to the military chiefs.

W. Rudminas

LITHUANIA UNDER THE BROWN CRUSADERS

Rivers of Blood Flowing Through Streets

(Continued from Page One)

children. Two thousand children of Lithuanian workers and office employees were spending their summer vacation there—for the first time in their lives. The Hitlerite beasts started the war on Lithuanian territory by a fiendish attack upon these children. They came down on them with a hurricane of artillery fire they bombed them from the air and machine guned them. The children's camp was the first "military objective" to be raided by the Hitler barbarians. It was followed by similar "military objectives." The Hitlerites bombed women, children, aged persons; they flew low in order the more effectively to machine-gun them. That happened near Vilnius and at Kedainiai where the fascist bandits bombed a train that carried women and children who were being evacuated from the war zone.

The front has shifted beyond Lithuania, but death and destruction are still plaguing the country. It is on the blood of the Lithuanian people, on the ruins and ashes of Lithuanian villages and towns that the Germans are building their "New Order" in Lithuania.

ONE HUNDRED FOR ONE

One of the first orders to be issued by the Hitlerite bandits was to the effect that a hundred Lithuanian citizens would be shot for every German soldier killed by guerrillas. To the German occupiers the firing-squad is the principal means of governing the country. The Hitlerite bandits started out by shooting and turturing to death thousands of Lithuanian citizens in Vilnius and Kaunas who had—themselves or through their relatives—any connection with the Soviet power—active Soviet workers, Stakhanovites, families of anti-fascists. The fascists mete out brutal punishment to anyone whom they suspect of sympathizing with the Soviet Government or with the guerilla movement. They continue to shoot and torture people to death under various pretexts. People are shot for failing to make deliveries, for failing to give up warm clothing, for insulting German soldiers, for appearing on a road along which German troops are moving, for walking along railroad tracks. The Hitlerite beasts have invented numerous pretexts, but in fact they are shooting Lithuanian citizens for no other reason that they are not German fascists.

From the very first days of the occupation of the country, the German invaders showed that they are greedy robbers as much as they are bloodthirsty murderers. The Germans take away from the Lithuanian peasants the last morsel of bread. Strict control has been instituted over every peasant. The Hitlerite invaders keep track of every drop of milk the peasant gets from his cow, or every potato he has dug up. Shooting is the penalty for any attempt to conceal supplies.

ROBBED OF ALL

On top of this the peasant is being robbed by the individual German soldier who happens to be quartered in his house.

With the greed of misers and the zeal of rag-peddlars the German invaders are taking away from the population all metal wares, leather goods, wool, furs, tooth paste, leather, soap, chemicals, dyes. They need everything—from a rusted doorknob to old galoshes. Lately the quest for warm clothing became especially insitent. The Hitlerites are literally undressing people in the streets, taking away warm clothing from the men, as well as women's kerchiefs, scarves, gloves, muffs.

The unrestrained pillaging on the part of the invaderes has given rise to appalling want and starvation in Lithuania. From the very first days of the German occupation the Lithuanian people have been starving in their own country, which always had an abundance of foodstuffs. A rationing system has been introduced, but the population is not receiving even an insignificant fraction of the rations fixed by the occupation authorities. There are no dry goods, no leather, no soap; there is no kerosene, and the population in the villages are compelled to sit in the dark at night. There is no firewood, even in the large cities.

INDUSTRY DESTOYED

Industry, which began to develop so widely in Soviet Lithuania, has been practically all destroyed, except for a number of factories producing foodstuffs for the German army. The destruction of industries has given rise to widespread unemployment. The burgomasters appointed by the occupation authorities demand that the unemployed register. Those who refuse to register get no ration cards. Those who do are sent by the German occupation authorities to forced labor near the front or in Germany. The workers know that very few stand a chance of ever coming back alive from the fascist German hell, and they refuse to register. In Kaunas the burgomaster Kremer, a German, has threatened those who fail to register with dire consequences, but to no avail. The result is that a majority of the Lithuanian workers, who are jobless at present, do not even get the rations allowed them by the occupation authorities.

The lot of the unemployed Lithuanian workers is not much better, however. Wages are very low. Workers who are 18 to 21 years of age receive only 80 per cent of the wages paid to older workers; those from 16 to 18 years of age receive only 50 percent of the wages paid to older workers; while women, irrespective of age, receive only 80 per cent of the wages paid to men. The workers have to eat in the so-called "restaurants" run by the employers, where they are fed poor ersatz-products, and for this board they have 80 per cent of their wages deducted, so that at the end of the week they have hardly anything left of their earnings.

SLAVERY EXISTS

Hitler says that the "New Europe" cannot be built without modern slavery. And so this maniac has introduced slavery in Lithuania.

The factories that the still working in the country have been turned over to German concerns; commercial establishments are now in the hands of a few big German firms, while smaller establishments have been given away as presents to individual Nazi scoundrels.

The Germans have carried typhus into Lithuania. Thousands of people are now dying of this disease in the country, and the responsibility for their untimely deaths must be laid entirely at the door of Hitler's forces of occupation. They have deprived the population of hospitals, baths, laundries, which they have taken over for their army. They have evicted great numbers of people from their lodgings which they are using as floorspace for war plants, while the population is forced to live in crowded and dirty quarters. They have shot a good half of all the physicians and have mobilized the rest to treat their soldiers. They have billeted their lice-infested soldiers in private dwellings both in towns and villages. They have reduced the population to starvation.

They could have hardly created more favorable conditions for the spread of the typhus epidemic. At the time of the German occupation of Lithuania during the first World War, those **"kurkurtraeger"** carried into Lithuania the "flu" and dysentery; now they have brought typhus. The occupation authorities make a show of adopting measures to stem the epidemic—they have issued orders to shut down schools, Catholic churches, etc. Actually the Germans are concerned only for their own troops, leaving the population without any aid.

CULTURE DESTROYED

Lithuanian national culture is being destroyed systematically, with typical German methodicalness. The fascist "kulturtraeger" dissolved many schools and requisitioned the school-buildings for barracks. The Lithuanian language is being systematically eliminated from public life. In government institutions Liths are forbidden to address German officials in Lithuanian. Seventy per cent of all radio broadcasts are in German. It is very seldom that the Vilnius or Kaunas radio broadcasts in Lithuanian, and even then it is but as translations from the German. All day long the German announcers broadcast their trite philistine jokes and German soldiers of the army of occupation send standardized greetings telling their Lottes and Gretes about their happy life in Lithuania.

In Soviet Lithuania public life had reached a high water mark. Trade Unions, public organizations, thousands of circles, mass campaigns with thousands upon thousands of men and women taking an active part in them —those were but some of the manifestations of the lively public activity in those days. All this has given way to the silence of the grave in German-occupied Lithuania. The Hitlerites fear the Lithuanian people. They know that the Lithuanians hate them, and that any public activity might easily turn into a manifestation of this hatred.

NOW CALLED OSTLAND

Nor has any trace of sovereignty been left in Lithuania. After the seizure of the Baltic republics the Hitlerite magazine **Ostland** wrote: "The Baltic countries must be incorporated in the old German Baltic sphere." Nor did it take long before the meaning of the phrase "German Baltic sphere" was deciphered. What it means is that Lithuania has been converted into a German province, or, to be more exact, into part of a German province called "Ostland," and that it is under the undivided sway of the Baltic Baron Adrian von Renteln, who in 1919 succeded in making his getaway from Riga together with the German troops. Adrian von Renteln's forefathers among the Livonian Knights of the Sword "ravaged... the land of the heathen," and his father, a landlord, was wont to flog Lithuanian and Latvian farm labourers to death. Renteln himself is a storm-trooper and at one time headed the Hitler youth, whom he taught to sing "What if the world goes to ruin—we don't give a snap." Now his pupils are reducing the world to ruins, while he himself is doing the same in Lithuania, which he is drenching in blood. The character of the Hitler-appointed hangman in Lithuania is alone sufficient indication of what is meant by the "German Baltic sphere."

UTILIZE QUISLINGS

The age-old hatred of the Lithuanian people for the German invaders provides a poor soil for the breeding of Quislings. In the absence of others, the occupation authorities have had to put up with their old hirelings—Kubiliunas, who in 1934 attempted, as a paid agent of the Germans, to engineer a **coup d'etat** in order to deliver Lithuania to the Germans. The coup failed, Kubiliunas was arrested, put on trial, and sentenced to death. He saved his life only by betraying his accomplices, young Lithuanian officers, who had been ill-advised and trusted him. His life was preserved but he became known among the people as the double traitor who sold out both his country and his associates. This old lackey of theirs is the only one whom the Germans have succeded in luring to accept the post of "President of the General Council," for which they have been unable to find a sufficient number of members.

The German invaders are bent on depriving the Lithuanian people of its national culture and sovereignty, they are to destroy it by means of starvation, disease and firing squads, because their ultimate aim is to annihilate the Lithuanian people and settle the country with Germans. The Hitlerite invaders do not say so openly. On the contrary, at the present juncture they are even trying to pose as the protectors of the Lithuanian people and its "liberators." They are unable, however, to keep their own greed in check, and have already begun to settle Germans in Lithuania. "The role of the German minority in the Baltic countries—countries of old German culture—must be intensified," wrote the German press. Then the Deutsche Nachrichten Bureau announced that German peasants were moving to the Baltic countries, where they would teach the people—"how to till the soil." The German press calls upon Germans to capture "the key positions" in farming in the East. In actual fact, the "teaching" amounts to the following: The occupation authorities have handed over the state farms to German landlords, are taking away the land from the poor peasants and farm laborers who were given land under the Soviet power and are giving it to German colonists at the rate of 125 hectares per farm.

LITHS WILL NOT SUBMIT

The Lithuanian people have never meekly submitted to their enemies. Together with all the peoples of tsarist Russia, the Lithuanians fought tsardom. They always courageously and stubornly fought the German in-

(continued following page)

LITHUANIAN-AMERICANS IN THE FIGHT FOR FREEDOM

Brown Crusaders Kill, Burn, Destroy

vaders. They dealt blows to the Knights of the Sword and, together with the Russians and Poles, routed them at Gruenwald.

They dealt blows to the German invaders in 1918 and smashed the "iron divisions" of Bermont who also tried to build up a "German-Baltic sphere."

The militant traditions of the Lithuanian people are as alive today as they have ever in the past. During the fighting in Lithuania the Germans dropped parachutists specially clad to make them look like the local inhabitants, and then they spread the lie about the local population giving them help. But the Lithuanians were not slow in showing up this contemptible German lie by deeds. From the ver first days of the invasion they launched guerilla warfare against the Germans. And no matter how brutal the reign of terror instituted by the Germans, they cannot break the resistance of the Lithuanian people, its struggle for freedom.

The measures adopted by the occupation authorities are being persistently and unanimously sabotaged. The peasants sabotage deliveries of food products. The townsfolk refuse to give away their warm clothing or to contribute to the "Winterhilfe," the unemployed do not register, the Lithuanians refuse to accept the "ostmark," the special currency introduced by the Germans. Guerilla warfare is growing and extending from day to day. In Kaunas, partisans led by the brave Simenas blew up German foodstores. Peasants on many occasions have been pleasantly surprised when partisans returned to them cattle requisitioned from them by the German robbers. The inhabitants of Sauliai still remember how the partisans blew up the electric power plant.

"DEATH TO GERMANS!"

Recently a German court in Kaunas sentenced three commanders of guerilla detachments to death. One of them, according to German reports, had exterminated 29 German soldiers and officials. German soldiers are now afraid to walk alone at night. But that is of little avail—not long ago a column of German soldiers was fired upon right in the city of Kaunas and in broad daylight.

Reichskommissar G. Lose of the "Ostland" announced a reward of five thousand rubles for the head of every partisan. But the Hitlerites cannot frighten or bribe the Lithuanian people.

The Lithuanian people have been heroically fighting and will go on fighting against Hitler and his gang. The Lithuanians know that they are not alone. They know that they have the support of all the peoples of the Soviet Union, of the liberty-loving people of Europe and America, and of their brothers—Lithuanian-Americans who have always given their fraternal help to the Lithuanian people and are now, all of them, to a man, sworn enemies of Hitler and his gang.

The Lithuanians have heroically fought and will go on fighting in the ranks of the Red Army. The Lithuanian guerillas will go on ruthlessly and fearlessly raiding the German occupation forces in Lithuania.

The Lithuanian people have heard Stalin's call—to exterminate the invaders and, like all the people of the Soviet Union, their response is:

"Death to the German invaders!"

CHARLES MINKELIS
Chicago, Illinois

ALBERT SLOPIK
Easton, Pa.

ALBERT TILENDIS
Chicago, Ill.

JOE DOMBROWSKI
Buffalo, N. Y.

WM. BALTRUSHIS
Benid, Illinois

E. A. Benessch
E. A. BENESCH

PETER BOBKOWSKY
GIRARDVILLE, Pa.

JOSEPH CHASE
Binghamton, N. Y.

JOE MATSON
Elm Grove, W. Va.

Walter Kubilius Writes . . .

CHICAGO MERRY-GO-ROUND

In Defense of Hiking

● Some read books. Some go to the movies. Some listen to what others say about the way of the world. These are the armchair travelers, the dabblers in voyage, whose study-walls are plastered with road maps and outlined itineraries of trips through the Matto Grasso, the Yukon and the hidden recesses of Mongolia and Tibet. Bless them, the stay-at-homes. For someone must keep the wives and girl friends happy and the landlord's rent paid.

● Some hop freights. Some can be found in hobo jungles not far from the tracks where rubbing alcohol is used for solace and where vermin share the food you eat. They are the defeated and degraded, they are the outcasts who have been grinded into dirt, by-products of society's corruption.

● Some travel with the harvest. Whole families journey north and south in search of fruit and grain field whose blossoms will give them work. The babies' hands leave the mother's teat to reach and pick the grapes of wrath for sustenance.

● Some ride the tanks. Some will be found in the seats of bombing planes whose sights are set for the ranks of the fascists. They are the soldiers, in the speed of their planes and ships and tanks lies the salvation of the world from a brown terror.

● Tho fhole country is a mass of motion, a constant ebbing and flowing of human material from one part of the nation to another. Our civilization is urban, centered around lumps of wood and stone which we build in answer to a deep gregarious instinct. Strings of railroads, threads of shipping lines and rolling trucks connect these centers, making a warp and woof which ties the nation together so that the entire surface becomes a finely weaved cloth. The cloak our part of the Earth wears is called the United States.

● These are some of the movements over the threads of our roads. Immersed in the activity of urban life one is not conscious of them, but they exist nevertheless. This travel, this interplay between cities, between parts of the country is what the pulse is to the patient. By placing your finger upon it and counting, feeling, listening—you measure the strength and well-being of the patient.

● We mentioned two who are concerned with the pulse beat that is travel—the soft-chair Halliburton and the freight-rider who has traveled through all to reach the bottom. Tired of one and fearful of the other, we sought the middle way to learn what is going on.

● We packed up our bag one Thursday afternoon, said goodbye to security, comfort and responsibility and hit the open road. That's how we got to Chicago. That's how you're going to find a new Yorker writing of a weekly column of impressions and experiences in Chicago—the capital of the Mid-West. This is the first:

Kurenko and Woman's Orchestra In All-Russian Program

● Grant Park's Band Shell is a music lover's delight. That is, if one can for the duration of the program ignore the purring motors on the highways, the barking pop salesmen, the rustling newspapers, the shouts of children and the cooing of the couple a few feet away. The addition to these auditory distractions there is the constant popping up and down of restless people and the blazing lights of Chicago's skyline radiating the fame and glory of Canadian Club Whiskey, Pabst Blue Ribbon Beer and Phillips Gasoline.

● The native Chicagoan must have developed impression-blindness, for none of these things detracted from the warmth and enthusiasm with which Maria Kurenko, noted Russian soprano, was greeted last Friday at the Band Shell. A lovely voice, charming and effortless, was the bright diamond set in a ring of inferior quality. Malko's all-women orchestra plodded through Tschaikoswky with an unemotionalism that must have made Nadja von Meck's bones turn over in shame for her sex. More ease and confidence was felt in Prokofieff's Classical Symphony and some life, somewhat tardy, managed to dance briskly through Gliere's Red Poppy.

The Bare Facts

LITH FOOTBALL STARS GET THE WORKS TOGETHER WITH REST OF BEARS; PLAY ALL-STARS FRIDAY

By Joe Sacal

Last Thursday at their encampment in Oconomowoc, Wisconsin the national champs of football, the Chicago Bears, were put to a test. And for every mistake made a five buck fine was slapped on the individual player whose memory failed to recall that which had been drilled into him by Coach George Halas.

There were three Lithuanian boys participating in this mental endeavor. They being Charles Drulis, 215-pound Temple recruit, Bill Osmanski ("Wild Bill" as he is familiarly known) and Al Matuza, LDS member.

AL DRULIS
"Brudder" to Charles

It was examination time for the Bears. Completing offensive preparations for the game with the All-Stars at Chicago's Soldier Field this Friday, August 28, George Halas figured it was time to find out who knew what and why.

The Bears had spent hours, weeks on the practice field running play after play, polishing assignments which are to be put into operation against the Collegians.

The boys had had the practice and Coach Halas figured it was time to brush up on the theory end. So it came last Thursday that all the boys sat down and wracked their craniums. Errors made indicated blind spots.

Play numbers were called out and each player had to identify it. Also, each player had to write down his own assignments on that particular play. Each player was assessed $5.00 for every mistake found when the papers were graded.

How all made out, and who got slapped the most of course is a question which only Halas knows and can answer. But it is evident, and regardless of errors committed the Bears are quite sure of walloping the College All-Stars on August 28 in whose midst will be found the Lithuanian Superman, Al Blozis.

Pro-Nazi Liths Squirm When Listening To Anti-Nazi Radio Program

CHICAGO, ILL.: — Homage paid to Lithuanians who fought the Nazi menace at the time of Hitler's invasion of that small nation and who carry on today with the great Russian people and Red Army, has been a consistent feature of the Chicago Culture and Art Club who sponsers a weekly broadcast over radio station WGES in this city.

The program however, has not met with the approval of local Lithuanian pro-Nazi element. Squeals of horror have arisen, much to the delight of Anti-fascist American Lithuanians.

Lithuanian-Americans Ready For 2nd Front

CHARLES TINKUNAS
Binghamton, N. Y.

W. ZAKAREVICH
New Haven, Conn.